

13 decembrie 2017

CEB nr. 507

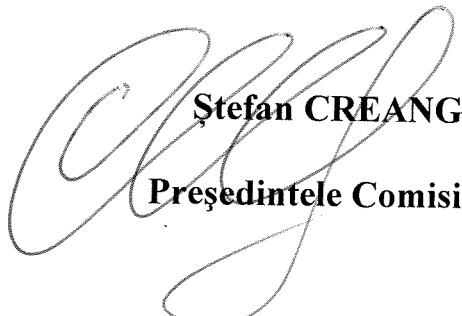
Raport
asupra proiectului Legii privind auditul situațiilor financiare
(nr. 309 din 12.10. 2017)

Lectura II

Comisia economie, buget și finanțe, în cadrul ședinței din 13 decembrie curent, a examinat proiectul Legii privind auditul situațiilor financiare, care a fost examinat în prima lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului din 2 noiembrie 2017 și comunică următoarele.

Pentru lectura a doua Comisia a examinat toate amendamentele și propunerile parvenite de la deputați, comisiile permanente ale Parlamentului, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Banca Națională a Moldovei, echipa de experți din cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei, precum și de la unele organizații profesionale de profil. Rezultatul examinării propunerilor și amendamentelor sunt reflectate în sinteză și în proiectul redactat, care sunt părți componente ale prezentului Raport.

În contextul amendamentelor și propunerilor acceptate, Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, propune adoptarea proiectului Legii privind auditul situațiilor financiare nr. 309 din 12.10.2017 în lectura a doua, lectură finală.

Ștefan CREANGĂ
Președintele Comisiei

LEGE

privind auditul situațiilor financiare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157/87 din 9 iunie 2006.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind organizarea auditului de către entitățile de audit, reglementează exercitarea profesiei de auditor, supravegherea auditului, precum și cerințele specifice auditului entităților de interes public.

Articolul 2. Noțiuni

(1) În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

audit – auditul situațiilor financiare individuale sau al situațiilor financiare consolidate în măsura în care:

- a) este obligatoriu conform prevederilor legislației;
- b) este efectuat la solicitarea acționarilor (asociaților) entităților auditate;

auditor – persoană fizică care deține certificat de calificare al auditorului și care este înregistrată în conformitate cu prevederile prezentei legi;

certificat de calificare al auditorului – document, eliberat în modul stabilit de prezenta lege, ce confirmă calificarea profesională de auditor;

Codul etic al profesioniștilor contabili – cerințe de etică, emise pentru profesioniștii contabili de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili, acceptate pentru a fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova (în continuare – *Cod etic*);

entitate de audit – entitate constituită în conformitate cu legislația civilă și înregistrată în conformitate cu prevederile prezentei legi;

nepractician – orice persoană fizică care, pe durata activității în cadrul Consiliului de supraveghere publică a auditului (în continuare – *Consiliu*) și pe parcursul a cel puțin 3 ani precedenți, nu a efectuat audit, nu a deținut acțiuni (părți sociale) în capitalul social al unei entități de audit, nu a fost membru al consiliului, al organului executiv sau de supraveghere a unei entități de audit și nu a fost angajată la o entitate de audit;

risc de audit – riscul exprimării de către auditor a unei opinii de audit necorespunzătoare în cazul în care situațiile financiare conțin denaturări semnificative;

standarde de audit – standarde internaționale de audit, emise de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare, care se aplică pentru efectuarea auditului, acceptate pentru a fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova;

standarde de control al calității – standarde internaționale de control al calității, emise de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare, care se aplică pentru controlul intern al calității, acceptate pentru a fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova;

standarde conexe – standarde internaționale pentru misiuni de revizuire, de asigurare și pentru servicii conexe, emise de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare, acceptate pentru a fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Noțiunile utilizate în prezenta lege și neprevăzute la alin. (1) sînt definite în standardele de audit, în Codul etic, în Legea contabilității și raportării financiare.

Capitolul II

EXAMINAREA COMPETENȚEI PROFESIONALE

Articolul 3. Stagiul în audit

(1) Stagiul în audit se efectuează în scopul acumulării experienței practice și al asigurării capacității de aplicare a cunoștințelor teoretice.

(2) Stagiul are o durată de cel puțin 2 ani și se efectuează sub îndrumarea unui auditor.

(3) Este înregistrată în calitate de stagiar în audit persoana fizică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) deține diplomă de studii superioare în domeniul economic sau în cel juridic;

b) este angajată a unei entități de audit în conformitate cu prevederile Codului muncii.

(4) Pe parcursul stagiului, stagiarul este obligat:

a) să respecte cerințele Codului etic;

b) să participe la misiuni de audit;

c) să achite cotizația anuală.

(5) Modul de organizare și desfășurare a stagiului de admitere la examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor este stabilit în Normele de pregătire profesională a stagiurilor în audit, aprobate de către Consiliu.

Articolul 4. Cerințe privind admiterea la examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor

(1) Sînt admise la examen persoanele fizice care, la data depunerii cererii de admitere, îndeplinesc următoarele cerințe:

a) dețin diplomă de studii superioare în domeniul economic sau în cel juridic;

b) au vechime în muncă de cel puțin 3 ani în domeniul economic sau în cel juridic, dintre care cel puțin 2 ani în calitate de stagiar în audit;

c) nu au antecedente penale;

d) posedă limba română.

(2) Prin derogare de la cerințele stabilite la alin. (1) lit. b) din prezentul articol și la art. 3, sînt admise la examen persoanele fizice care au o vechime în muncă de cel puțin 15 ani în domeniul economic sau în cel juridic.

(3) Pentru a fi admis la examen, la Comisia de certificare a auditorilor se prezintă:

- a) cererea de admitere la examenul de calificare;
- b) curriculum vitae;
- c) două fotografii cu dimensiunea 3×4 cm;
- d) cazierul judiciar;
- e) recomandarea, în formă scrisă, a entității de audit în cadrul căreia s-a efectuat stagiul, după caz;
- f) diploma de studii superioare de licență, recunoscută și echivalată de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, în cazul efectuării studiilor peste hotare;
- g) documentul ce confirmă activitatea desfășurată în Republica Moldova, autentificat în modul stabilit, după caz, sau documentul ce confirmă activitatea desfășurată în afara Republicii Moldova, tradus în limba română și legalizat în conformitate cu legislația, și care confirmă o vechime în muncă de cel puțin 3 ani sau de cel puțin 15 ani în domeniul economic sau juridic;
- h) buletinul de identitate sau permisul de ședere, după caz, eliberate de organele abilitate ale Republicii Moldova;
- i) certificatul internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului, cu anexarea listei examenelor susținute, tradus în limba română și legalizat în conformitate cu legislația, după caz.

(4) Documentele menționate la alin. (3) lit. f), h) și i) se prezintă în original și în copii. Originalele documentelor se restituie după confruntarea copiilor cu acestea.

Articolul 5. Examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor

(1) Pentru conferirea calificării profesionale de auditor, pe lângă Consiliu se instituie Comisia de certificare a auditorilor. Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor și componența nominală a Comisiei de certificare a auditorilor se aprobă de către Consiliu.

(2) Consiliul organizează examenul, iar examinarea se efectuează de către Comisia de certificare a auditorilor.

(3) Examenul constă în probe scrise la următoarele discipline:

- a) auditul:

- cerințele legislative în domeniul auditului;
- standardele de audit;
- standardele de control al calității;
- Codul etic;
- b) contabilitatea financiară:
  - principiile și bazele contabilității;
  - cerințele legislative privind contabilitatea și raportarea financiară;
  - standardele de contabilitate;
- c) contabilitatea managerială:
  - contabilitatea costurilor;
  - principiile de bază ale gestionării entității;
- d) managementul financiar:
  - analiza financiară;
  - gestionarea riscurilor și controlul intern;
  - economia afacerilor, economia generală și financiară;
  - matematica și statistica;
- e) dreptul:
  - legislația muncii, a asigurărilor sociale și medicale;
  - legislația fiscală, civilă și comercială;
  - legislația privind insolabilitatea și procedurile similare;
- f) gestiunea tehnologiilor informaționale și a sistemelor computerizate.

(4) Persoana care nu a susținut examenul la o disciplină poate fi admisă pentru a repeta examenul; prima dată – peste 6 luni, iar a doua oară – peste un an după încercarea anterioară, respectând termenul-limită de 3 ani, care începe să curgă din ziua în care a susținut examenul la prima disciplină.

(5) Persoana care nu a susținut examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor în termen de 3 ani de la data admiterii la examen pentru prima disciplină poate fi admisă în mod repetat în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (3).

(6) Decizia Comisiei de certificare a auditorilor privind rezultatul examenului la fiecare disciplină poate fi contestată la Consiliu în termen de 30 de zile de la data primirii rezultatului. Modul de contestare a deciziilor este stabilit în Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor, aprobat de către Consiliu.

(7) Comisia de certificare a auditorilor va considera susținute examenele la disciplinele prevăzute la alin. (3) în cazul în care persoana deține un certificat internațional de calificare din domeniul contabilității și auditului în modul stabilit de către Consiliu.

(8) Modul de organizare și desfășurare a examenului pentru obținerea calificării profesionale de auditor și modul de recunoaștere a certificatului internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului sînt stabilite în Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor, aprobat de către Consiliu.

Capitolul III

ÎNREGISTRAREA AUDITORILOR ȘI A ENTITĂȚILOR DE AUDIT

Secțiunea 1

Cerințe privind înregistrarea

Articolul 6. Înregistrarea auditorilor

(1) Pentru a fi înregistrat în Registrul public al auditorilor, auditorul va prezenta la Consiliu următoarele acte:

- a) cererea de înregistrare, indicînd numărul de telefon și adresa de poștă electronică;
- b) buletinul de identitate sau permisul de ședere, după caz, eliberate de organele abilitate ale Republicii Moldova;
- c) după caz, confirmarea eliberată de către entitatea în care auditorul este angajat.

(2) Documentul menționat la alin. (1) lit. b) se prezintă de către auditor în original și în copie. Originalul documentului se restituie după confruntarea copiei cu acesta.

Articolul 7. Registrul public al auditorilor

(1) Registrul public al auditorilor este ținut de către Consiliu în limba română, în formă electronică, și se actualizează în funcție de modificările intervenite.

(2) Registrul public al auditorilor cuprinde:

- a) numărul curent al înscrierii;
- b) data înregistrării;
- c) numărul individual al auditorului;
- d) numele și prenumele auditorului;
- e) seria, numărul și data eliberării certificatului de calificare al auditorului;
- f) date privind instruirea profesională a auditorului;
- g) date privind încetarea activității auditorului;

- h) date privind suspendarea certificatului de calificare al auditorului;
- i) date privind retragerea certificatului de calificare al auditorului;
- j) date din buletinul de identitate sau permisul de ședere (seria, numărul, data și oficiul emitent) al auditorului;
- k) după caz, denumirea, sediul, pagina web oficială, numărul individual și numărul de telefon al entității de audit în care își desfășoară activitatea auditorul;
- l) date privind înregistrarea în calitate de auditor în alte țări, inclusiv denumirea autorității de înregistrare și numărul individual.

(3) Extrasul din Registrul public al auditorilor, cuprinzând informațiile prevăzute la alin. (2) lit. c), d), e), g), h), i) și k), se plasează lunar pe pagina web oficială a Consiliului.

(4) În cazul în care datele stipulate la alin. (2) lit. d), j)–l) s-au modificat, auditorul este obligat să prezinte o declarație pe propria răspundere în acest sens, în termen de 30 de zile de la data modificării, anexînd copiile documentelor confirmative, pentru a actualiza informația din Registrul public al auditorilor. Formatul și conținutul declarației sînt stabilite de către Consiliu.

(5) În caz de încetare a activității, auditorul este radiat din Registrul public al auditorilor în baza art. 14.

Articolul 8. Entitatea de audit

(1) Entitatea de audit poate fi constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni. Peste 50% din capitalul social al entității de audit aparțin auditorilor și/sau entităților de audit rezidente sau nerezidente.

(2) Administratorul entității de audit este un auditor. Majoritatea membrilor organului executiv al entității de audit trebuie să fie reprezentată de auditori.

Articolul 9. Înregistrarea entităților de audit

Pentru a înregistra entitatea de audit în Registrul public al entităților de audit se prezintă următoarele acte:

- a) cererea de înregistrare, indicînd pagina web oficială și adresa de poștă electronică, după caz;
- b) documente care confirmă angajarea auditorilor în cadrul entității de audit;
- c) informația privind membrii organului executiv;
- d) o declarație pe propria răspundere privind lipsa sancțiunilor aplicate entității ca urmare a comiterii cu intenție a unei infracțiuni;

e) o declarație privind apartenența la o rețea a entităților de audit, după caz. Formatul și conținutul declarației sînt stabilite de către Consiliu.

Articolul 10. Registrul public al entităților de audit

(1) Registrul public al entităților de audit se ține de către Consiliu în limba română, în formă electronică, și se actualizează în funcție de modificările intervenite.

(2) Registrul public al entităților de audit cuprinde:

- a) numărul curent al înscrierii;
- b) data înregistrării;
- c) numărul individual al entității de audit;
- d) denumirea entității de audit;
- e) sediul, numărul de telefon, pagina web oficială a entității de audit și sediul filialelor, după caz;
- f) numele și prenumele acționarilor (asociaților), denumirea și sediul entității de audit rezidente și nerezidente, precum și cota pe care aceștia o dețin în capitalul social;
- g) date privind înregistrarea entității de audit, conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice;
- h) date privind încetarea activității entității de audit;
- i) date privind suspendarea și reluarea activității de audit;
- j) numele, prenumele și numărul individual al auditorilor angajați în cadrul entității de audit;
- k) numele și prenumele membrilor organului executiv;
- l) informația privind apartenența entității de audit la o rețea și indicarea paginii web oficiale a acesteia, după caz.

(3) Un extras din Registrul public al entităților de audit, cuprinzînd informația prevăzută la alin. (2) lit. c)–f), h)–j), se plasează lunar pe pagina web oficială a Consiliului.

(4) În cazul în care datele stipulate la alin. (2) lit. e), f) și j)–l) s-au modificat, entitatea de audit este obligată să prezinte o declarație pe propria răspundere în acest sens, în termen de 30 de zile de la data modificării, anexînd copiile documentelor confirmative, pentru a actualiza informația din Registrul public al entităților de audit. Formatul și conținutul declarației sînt stabilite de către Consiliu.

(5) În cazul încetării activității, entitatea de audit este radiată din Registrul public al entităților de audit în baza art. 17.

Secțiunea a 2-a

Cerințele generale privind eliberarea și retragerea certificatului de calificare al auditorului. Suspendarea, încetarea și reluarea activității auditorului și a entității de audit. Reperfectarea și eliberarea duplicatului certificatului de calificare al auditorului

Articolul 11. Eliberarea certificatului de calificare al auditorului

(1) Persoana care a susținut examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor primește certificat de calificare al auditorului. Termenul de valabilitate a certificatului este nelimitat.

(2) Certificatul de calificare al auditorului se eliberează de către Consiliu în termen de până la 15 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de către Comisia de certificare a auditorilor, care trebuie să fie adoptată într-un termen de 15 zile lucrătoare de la data susținerii examenului, și va cuprinde:

- a) stema de stat;
- b) seria și numărul;
- c) numele și prenumele titularului;
- d) denumirea organului emitent;
- e) numărul și data deciziei Comisiei de certificare a auditorilor;
- f) semnătura președintelui și a secretarului Comisiei de certificare a auditorilor;
- g) numărul individual al auditorului;
- h) data înregistrării certificatului;
- i) fotografia titularului;
- j) ștampila Consiliului.

Articolul 12. Retragerea certificatului de calificare al auditorului

(1) Certificatul de calificare al auditorului se retrage de către Consiliu în cazul în care:

- a) certificatul a fost obținut pe bază de documente false ori au fost depistate date neautentice în documentele prezentate – de la data adoptării deciziei de retragere;
- b) titularul certificatului a fost recunoscut vinovat de comiterea cu intenție a unei infracțiuni – de la data la care hotărârea judecătorească devine irevocabilă;
- c) titularului certificatului i s-au aplicat măsuri disciplinare în baza art. 42 alin. (2) lit. e) – de la data adoptării deciziei privind aplicarea măsurilor disciplinare.

(2) Decizia de retragere a certificatului de calificare al auditorului se aduce la cunoștința titularului de către Consiliu în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării acesteia.

(3) Persoana căreia i s-a retras certificatul de calificare al auditorului în baza alin. (1) lit. a) are dreptul să susțină examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor peste 5 ani de la data adoptării deciziei de retragere a certificatului.

Articolul 13. Suspendarea activității auditorului

(1) Activitatea auditorului se suspendă de către Consiliu în cazul în care acesta:

a) deține o funcție publică incompatibilă cu efectuarea auditului, conform legislației;

b) depune o cerere de suspendare a activității sale – de la data depunerii acesteia sau de la o dată ulterioară indicată în cerere;

c) are aplicată măsura disciplinară prevăzută la art. 42 alin. (2) lit. d) – de la data adoptării deciziei.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a), în termen de 30 de zile, auditorul depune o cerere de suspendare a activității de la data apariției situației de incompatibilitate.

Articolul 14. Încetarea activității auditorului

Activitatea auditorului încetează:

a) de la data depunerii de către acesta a cererii de încetare a activității sau de la o dată ulterioară indicată în cerere;

b) de la data retragerii certificatului de calificare al auditorului, în baza prevederilor art. 12 alin. (1);

c) ca urmare a decesului auditorului.

Articolul 15. Reluarea activității auditorului

(1) Dacă condițiile care au condus la suspendarea activității auditorului conform art. 13 au dispărut, auditorul își poate relua activitatea.

(2) În cazul dispariției situației de incompatibilitate prevăzute la art. 13 alin. (1) lit. a) sau al reluării activității suspendate conform art. 13 alin. (1) lit. b), auditorul înștiințează, în termen de 30 de zile, Consiliul cu privire la reluarea activității.

Articolul 16. Suspendarea activității entității de audit

Consiliul suspendă activitatea entității de audit în cazul în care:

- a) organul executiv al entității depune o cerere de suspendare a activității – de la data depunerii cererii acesteia sau de la o dată ulterioară indicată în cerere;
- b) entității i-a fost aplicată măsura disciplinară prevăzută la art. 42 alin. (2) lit. d) – de la data adoptării deciziei;
- c) activitatea tuturor auditorilor entității este suspendată în baza art. 13 alin. (1).

Articolul 17. Încetarea activității entității de audit

Activitatea entității de audit încetează în cazul în care:

- a) organul executiv al acesteia depune o cerere de încetare a activității în calitate de entitate de audit – de la data depunerii cererii sau de la data indicată în aceasta;
- b) aceasta este radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice;
- c) acesteia i-a fost aplicată măsura disciplinară prevăzută la art. 42 alin. (2) lit. f) – de la data adoptării deciziei.

Articolul 18. Reluarea activității entității de audit

Activitatea entității de audit este reluată la expirarea termenului de suspendare a activității acesteia în conformitate cu art. 16.

Articolul 19. Reperfectarea și eliberarea duplicatului de pe certificatul de calificare al auditorului

Reperfectarea și eliberarea duplicatului certificatului de calificare al auditorului se efectuează conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Capitolul IV**CERINȚE PROFESIONALE****Articolul 20.** Etica profesională

- (1) Principiile de etică profesională sînt următoarele:
- a) integritate;
  - b) obiectivitate;
  - c) competență profesională și atenția cuvenită;
  - d) confidențialitate;

e) comportamentul profesional.

(2) Principiile de etică profesională se aplică conform Codului etic.

(3) Auditorul face uz de scepticismul profesional în procesul efectuării auditului, inclusiv la evaluarea estimărilor privind valorile juste, la verificarea depreciilor activelor, a provizioanelor și a fluxurilor de numerar viitoare relevante pentru continuitatea activității entității auditate.

Articolul 21. Independența și garanțiile independenței

(1) Pentru respectarea cerinței de independență în exercitarea profesiei, auditorul se conduce de prezenta lege, de standardele de audit și de Codul etic.

(2) Membrii organului executiv și fondatorii/acționarii entității de audit ori ai entității afiliate nu intervin în efectuarea auditului sub nicio formă care ar limita independența și obiectivitatea auditorului.

(3) Cerința de independență a auditorului este încălcată în cazul:

a) implicării, directe sau indirecte, a acestuia în activitatea entității auditate în calitate de fondator, de persoană cu funcție de răspundere și/sau în cazul participării acestuia în afacerile economico-financiare ale entității auditate;

b) exercitării de către acesta a funcțiilor manageriale sau a altor funcții în cadrul entității auditate pe parcursul perioadei auditate sau în ultimii 3 ani de până la efectuarea auditului;

c) acceptării de către acesta a unor bunuri și servicii în calitate de cadouri, precum și a unei cordialități și ospitalități exagerate din partea entității auditate;

d) efectuării auditului de către unul și același auditor mai mult de 7 ani consecutivi la aceeași entitate auditată. Auditorul care a efectuat auditul la o entitate în decurs de 7 ani consecutivi poate efectua auditul la aceeași entitate doar după expirarea a 2 ani de la ultimul audit;

e) existenței unor relații de rudenie de până la gradul al III-lea, inclusiv a unor relații de afinitate ale auditorului cu fondatorii/acționarii și cu membrii organului de conducere al entității auditate;

f) altor situații prevăzute de Codul etic.

(4) Imixtiunea în exercitarea profesiei de auditor, influența asupra auditului, asupra raportului și a documentelor de lucru ale auditorului sînt interzise.

(5) Auditorul poate fi audiat referitor la esența relațiilor sale cu entitatea auditată în cadrul proceselor penale, civile și contravenționale.

(6) Onorariile de audit vor fi independente de evenimentele bazate pe condiționări sau pe eventualități neprevăzute ori bazate pe faptul că entitatea de audit prestează și alte servicii entității auditate.

(7) Entitatea de audit care efectuează auditul la entitatea auditată nu are dreptul să presteze concomitent, în aceeași perioadă de gestiune, următoarele servicii:

- a) servicii fiscale, inclusiv:
  - întocmirea declarațiilor fiscale;
  - calcularea impozitelor și a taxelor;
  - de consultanță fiscală;
  - asistență în cadrul verificărilor efectuate de către autoritățile fiscale;
- b) servicii de consultanță care prevăd participarea la gestiunea entității auditate sau la procesul decizional al acesteia, inclusiv:
  - de asistență în domeniul managementului;
  - de asistență în administrare, reorganizare și lichidare;
- c) servicii de organizare, restabilire, ținere a contabilității și de întocmire a situațiilor financiare;
- d) servicii de elaborare și implementare a procedurilor de control intern, de gestionare a riscurilor privind întocmirea și/sau verificarea informațiilor financiare și a sistemelor informaționale aferente;
- e) servicii de executare a funcției de audit intern sau a funcției cenzorului/comisiei de cenzori.

Articolul 22. Confidențialitatea și secretul profesional

(1) Auditorul și entitatea de audit respectă confidențialitatea și secretul profesional privind informațiile referitoare la activitatea entității auditate, obținute în timpul exercitării auditului. Obligația de a respecta confidențialitatea și secretul profesional rămâne în vigoare și după încetarea contractului de audit.

(2) Auditorul și entitatea de audit asigură respectarea confidențialității și a secretului profesional și din partea personalului care își desfășoară activitatea sub controlul său, precum și din partea persoanelor care oferă consultanță și asistență.

(3) Nu se consideră încălcare a principiului confidențialității și a secretului profesional prezentarea informațiilor:

- a) la solicitarea instanței judecătorești și a organului de urmărire penală;
- b) în cazul efectuării controlului extern al calității de către Consiliu;
- c) în cazul în care prezentarea informațiilor este autorizată de către entitatea auditată;
- d) în alte cazuri prevăzute de legislație.

Articolul 23. Organizarea activității entității de audit

(1) Entitatea de audit elaborează politici și proceduri care prevăd că acționarii/asociații, precum și membrii Consiliului, ai organului executiv sau de supraveghere nu influențează desfășurarea auditului și nu pun în pericol independența și obiectivitatea auditorului care efectuează auditul în numele entității de audit.

(2) Entitatea de audit este obligată să efectueze auditul în conformitate cu standardele de audit și cu prevederile prezentei legi.

(3) Entitatea de audit aplică:

- a) proceduri administrative și contabile sigure;
- b) proceduri interne de control al calității;
- c) proceduri eficiente de evaluare a riscurilor;
- d) măsuri de protecție și de control al sistemelor de prelucrare a informațiilor;
- e) politici de remunerare și de stimulare a auditorilor;
- f) alte proceduri de organizare a activității, prevăzute de standardele de audit și de standardele de control al calității.

(4) Entitatea de audit desemnează un auditor/partener responsabil de misiunea de audit, de emiterea raportului auditorului, de întocmirea dosarului de audit și pune la dispoziția acestuia resursele necesare și personal competent pentru îndeplinirea obligațiilor. Auditorul/partenerul responsabil de misiune este obligat să participe la efectuarea auditului.

(5) Entitatea de audit organizează evidența entităților auditate, inclusiv a informațiilor ce țin de:

- a) denumirea și adresa entității;
- b) numele auditorului responsabil de misiunea de audit;
- c) onorariile percepute pentru audit și onorariile percepute pentru alte servicii, după caz, pentru fiecare perioadă de gestiune.

Articolul 24. Controlul intern al calității

(1) În vederea asigurării calității auditului, entitatea de audit elaborează, aprobă și respectă politicile și procedurile de control al calității auditului în conformitate cu prezenta lege, cu standardele de audit, cu standardele de control al calității și cu Codul etic.

(2) Politicile și procedurile de control al calității auditului se aprobă printr-un act (ordin, dispoziție) emis de către organul executiv al entității de audit și se aduc la cunoștința personalului entității.

(3) Entitatea de audit desemnează un auditor responsabil pentru controlul intern al calității auditului.

(4) Entitatea de audit întocmește și prezintă Consiliului, în termen de 4 luni de la sfârșitul fiecărei perioade de gestiune a entității auditate, raportul privind respectarea procedurilor de control al calității auditului. Formatul și conținutul raportului sînt stabilite de către Consiliu.

(5) Controlul calității misiunii de audit se efectuează la entitățile de audit care au efectuat auditul la entitățile de interes public și la entitățile mari, stabilite conform Legii contabilității și raportării financiare, pînă la emiterea raportului auditorului sau a raportului suplimentar adresat comitetului de audit, după caz.

(6) Controlul calității misiunii de audit se efectuează de către un auditor/partener care nu a participat la efectuarea auditului în cauză sau de către o altă entitate de audit pe bază de contract, păstrînd confidențialitatea și secretul profesional.

(7) Entitatea de audit evaluează anual eficacitatea politicilor și a procedurilor de control al calității auditului, ține evidența evaluărilor și a măsurilor propuse pentru eficientizarea controlului intern al calității auditului.

Articolul 25. Dosarul de audit

(1) Entitatea de audit întocmește un dosar de audit pentru fiecare misiune de audit, care cuprinde:

- a) documentele și informațiile care stau la baza raportului auditorului;
- b) documentele menționate la art. 27 alin. (4);
- c) alte documente pe care entitatea de audit le consideră relevante.

(2) Dosarul de audit se întocmește în termen de cel mult 60 de zile de la data semnării raportului auditorului și se păstrează la entitatea de audit pentru cel puțin 5 ani.

Articolul 26. Asigurarea riscului de audit

(1) Entitatea de audit este obligată să asigure riscul de audit pentru prejudiciul cauzat entității auditate, solicitantului auditului, ca urmare a exprimării

unei opinii de audit necorespunzătoare, în cazul în care situațiile financiare conțin denaturări semnificative.

(2) Pentru asigurarea riscului de audit, entitatea de audit întreprinde, după caz, următoarele măsuri:

a) încheie cu asigurătorul un contract de asigurare de răspundere civilă pentru posibilele riscuri de activitate profesională, obiectul asigurării fiind contractul de audit sau auditul;

b) constituie provizioane în mărime de minimum 15% din venitul din vânzări în perioada de gestiune aferentă auditului.

(3) În cazul efectuării auditului la entitățile de interes public, entitatea de audit asigură riscul de audit conform prevederii alin. (2) lit. a).

(4) În cazul efectuării auditului la alte entități decât cele de interes public, entitatea de audit asigură riscul de audit conform alin. (2) lit. a) și/sau b).

(5) Modul de asigurare a riscului de audit este stabilit de către Ministerul Finanțelor.

Capitolul V

AUDIT ȘI RAPORTARE

Articolul 27. Efectuarea auditului

(1) Adunarea generală a acționarilor/asociaților și fondatorul entității auditate au atribuția de a confirma entitatea de audit care va efectua auditul și de a stabili onorariul pentru aceste servicii. Orice imixtiune în procesul de selectare și confirmare a entității de audit se interzice.

(2) Raporturile dintre entitatea de audit și entitatea auditată sau solicitantul auditului se reglementează prin contractul de audit, încheiat conform legislației civile.

(3) Contractul de audit se încheie în scris și, pe lângă cerințele prevăzute de legislația civilă, va conține obiectivul și sfera de aplicare a auditului.

(4) Pentru acceptarea sau continuarea auditului, entitatea de audit verifică și documentează dacă:

a) dispune de personal competent, de timp și de resurse suficiente pentru efectuarea auditului;

b) respectă prevederile privind independența și obiectivitatea auditorului;

c) există amenințări asupra independenței auditorului sau dacă sînt periclitate măsurile de protecție care se aplică pentru a exclude sau a reduce aceste amenințări.

(5) Pentru efectuarea auditului la entitățile de interes public și la entitățile mari, stabilite conform Legii contabilității și raportării financiare, sau la alte întreprinderi de stat și societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, entitatea de audit trebuie să aibă în calitate de angajați nu mai puțin de doi auditori.

(6) În cazul auditului situațiilor financiare consolidate ale unui grup de entități, auditorul grupului este responsabil de:

- a) întocmirea raportului auditorului sau, după caz, a raportului suplimentar adresat comitetului de audit;
- b) documentele de lucru ale grupului de entități.

(7) Contractul de audit poate fi reziliat dacă se încalcă obligațiile prevăzute de legislație și de contractul de audit. Divergențele de opinii cu privire la reglementările contabile sau la procedurile de audit nu reprezintă temei pentru rezilierea contractului.

Articolul 28. Raportul auditorului

(1) Raportul auditorului conține opinia acestuia cu privire la măsura în care situațiile financiare auditate sînt întocmite din toate punctele de vedere semnificative conform cadrului general de raportare financiară. Opinia auditorului poate fi nemodificată sau modificată, respectiv, poate fi opinie cu rezerve, opinie contrară sau acesta poate fi în imposibilitatea de a exprima o opinie.

(2) Raportul auditorului se întocmește respectînd standardele de audit.

(3) În cazul auditului la entitățile de interes public, la entitățile mari și la entitățile mijlocii, stabilite conform Legii contabilității și raportării financiare, raportul auditorului conține suplimentar:

a) avizul auditorului privind coerența dintre raportul conducerii și situațiile financiare pentru aceeași perioadă de gestiune și corespunderea acestuia cu prevederile legislației;

b) declarația cu privire la faptul că, pe parcursul auditului, s-au identificat informații eronate semnificative prezentate în raportul conducerii, indicînd natura acestora.

Articolul 29. Raportul privind transparența

(1) Entitățile de audit care efectuează auditul la entitățile de interes public prezintă Consiliului și publică pe propriile pagini web oficiale, în termen de 4 luni de la sfârșitul fiecărei perioade de gestiune, rapoarte privind transparența, care rămân disponibile minimum 5 ani de la data publicării.

(2) Conținutul raportului privind transparența este stabilit de către Consiliu.

Capitolul VI**DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AUDITORULUI, ALE ENTITĂȚII DE AUDIT ȘI ALE ENTITĂȚII AUDITATE****Articolul 30.** Drepturile auditorului și ale entității de audit

(1) Auditorul are dreptul:

- a) să aleagă metoda de efectuare a auditului, conform standardelor de audit;
- b) să planifice în mod independent efectuarea auditului;
- c) să solicite de la conducerea entității auditate informații și explicații verbale și scrise;
- d) să beneficieze de serviciile experților, ale specialiștilor și ale altor persoane, ale căror cunoștințe sînt necesare în efectuarea auditului.

(2) Entitatea de audit are dreptul:

- a) să refuze efectuarea auditului prin rezilierea contractului de audit dacă entitatea auditată:
  - nu a prezentat documentele necesare în termenul solicitat ori a prezentat documente care conțin date incomplete sau eronate;
  - nu a eliminat impedimentele apărute în procesul auditului;
  - intervine în acțiunile auditorilor;
- b) să aplice actualizările Codului etic, ale standardelor de audit, ale standardelor de control al calității și ale standardelor conexe pînă la acceptarea acestora conform modului stabilit la art. 35 alin. (1), înștiințînd ulterior Consiliul privind data aplicării.

Articolul 31. Obligațiile auditorului și ale entității de audit

(1) Auditorul este obligat:

- a) să efectueze auditul în conformitate cu prevederile standardelor de audit și ale legislației;
- b) să respecte condițiile contractului de audit;

c) să notifice proprietarul entității auditate, solicitantul auditului și/sau conducătorul entității auditate cu privire la denaturările semnificative depistate și acțiunile recomandate în urma efectuării auditului;

d) să renunțe la efectuarea auditului dacă se încalcă principiul independenței auditorului;

e) să-și ridice nivelul de calificare, începând cu anul următor anului înregistrării în Registrul public al auditorilor, urmînd un curs de instruire cu durata de 40 de ore academice, pe o perioadă de 12 luni consecutive, cu excepția perioadei de suspendare a activității în baza art. 13 alin. (1) lit. a) și b), conform modului stabilit de către Consiliu;

f) să nu fie membru în consiliu, în organul executiv, în organul de supraveghere sau în comitetul de audit al entității auditate pînă la expirarea perioadei de 2 ani după efectuarea auditului;

g) să achite:

– plata unică pentru înregistrarea în Registrul public al auditorilor;

– cotizația anuală, cu excepția perioadei de suspendare a activității conform art. 13 alin. (1) lit. a) și b).

(2) Entitatea de audit este obligată:

a) să efectueze auditul în conformitate cu prevederile standardelor de audit și ale legislației;

b) să respecte condițiile contractului de audit;

c) să respecte cerințele privind controlul calității auditului;

d) să prezinte adunării generale a acționarilor/asociaților și fondatorului entității auditate raportul auditorului, precum și informația privind denaturările depistate, dezvăluită într-o scrisoare adresată conducerii, conform standardelor de audit;

e) să prezinte anual entității auditate sau comitetului de audit declarația privind respectarea cerinței de independență;

f) să discute cu entitatea auditată și, după caz, cu comitetul de audit despre amenințările privind nerespectarea cerinței de independență și măsurile aplicate pentru reducerea acestora, documentate în conformitate cu art. 25 alin. (1);

g) să înștiințeze entitatea auditată cu privire la nereguli, inclusiv la fraudele care s-au produs ori se pot produce, pentru ca entitatea auditată să ia măsurile necesare în vederea soluționării sau prevenirii acestora;

h) să informeze organele competente, conform prevederilor legislației, cu privire la activitățile sau la tranzacțiile suspecte, inclusiv la fraudele și încălcările care au fost depistate la entitatea auditată;

i) să achite:

– plata unică pentru înregistrarea în Registrul public al entităților de audit;

– plata anuală pentru emiterea raportului auditorului;

j) în cazul înlocuirii cu o altă entitate de audit, să prezinte, la solicitarea noii entități de audit, documentele relevante pentru efectuarea auditului;

k) să informeze Consiliul despre rezilierea contractului de audit în conformitate cu art. 27 alin. (7).

Articolul 32. Drepturile entității auditate

Entitatea auditată are dreptul:

a) să primească de la entitatea de audit/de la auditor o informație completă despre cerințele standardelor de audit, ale legislației referitoare la efectuarea auditului și ale altor acte pe care se bazează auditorul în exprimarea opiniei asupra situațiilor financiare;

b) să primească de la entitatea de audit sau de la auditor recomandări privind înlăturarea cazurilor de încălcare a cerințelor actelor normative;

c) să sesizeze Consiliul și alte organe competente în cazul depistării încălcărilor legislației în domeniul auditului comise de auditori.

Articolul 33. Obligațiile entității auditate

Entitatea auditată este obligată:

a) să creeze condiții pentru efectuarea auditului, să prezinte informația solicitată și explicațiile verbale și scrise necesare;

b) să nu intervină în acțiunile entității de audit, ale auditorului în scopul limitării informației necesare pentru efectuarea auditului;

c) să solicite, în formă scrisă, persoanelor terțe, din numele său, la cerința entității de audit/a auditorului, informația necesară;

d) să respecte condițiile contractului de audit.

Capitolul VII

REGLEMENTAREA AUDITULUI

Articolul 34. Organul de reglementare

Organul de reglementare în domeniul auditului în sectorul corporativ este Ministerul Finanțelor.

Articolul 35. Funcțiile și atribuțiile organului de reglementare

(1) Ministerul Finanțelor este responsabil de acceptarea, de publicarea standardelor de audit, a standardelor de control al calității, a standardelor conexe și a Codului etic în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și de plasarea acestora pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor. Standardele de audit, standardele de control al calității, standardele conexe și Codul etic se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova periodic, în funcție de volumul actualizărilor

efectuate. Standardele de audit, standardele de control al calității, standardele conexe, Codul etic și actualizările aferente se plasează pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor în termen de o lună de la data recepționării acestora.

(2) Ministerul Finanțelor are următoarele atribuții:

- a) elaborează, aprobă și publică acte normative de reglementare a auditului în sectorul corporativ;
- b) reprezintă interesele Republicii Moldova în organizațiile internaționale în domeniul auditului;
- c) acordă asistență metodologică în domeniul auditului în sectorul corporativ;
- d) colaborează cu Consiliul în activitatea de reglementare a auditului, inclusiv prin schimb reciproc de informații;
- e) avizează proiectele actelor normative elaborate de către Consiliu.

Capitolul VIII

SUPRAVEGHEREA AUDITULUI

Secțiunea 1

Consiliul de supraveghere publică a auditului

Articolul 36. Organul de supraveghere

(1) Organul de supraveghere publică a auditului este Consiliul, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Regulamentului de activitate al Consiliului, aprobat de către Guvern.

(2) Toți auditorii și toate entitățile de audit constituie obiectul supravegherii publice.

Articolul 37. Statutul juridic, funcțiile și atribuțiile

(1) Consiliul este o instituție publică autonomă, cu statut de persoană juridică, responsabilă pentru supravegherea publică a auditului.

(2) Consiliul dispune de un buget autonom, de conturi bancare în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor și își desfășoară activitatea în baza principiilor de autogestiune.

(3) Consiliul îndeplinește următoarele funcții:

- a) de înregistrare a stagiilor și de monitorizare a stagiului;

- b) de certificare și de înregistrare a auditorilor;
- c) de înregistrare a entităților de audit;
- d) de monitorizare a instruirii profesionale continue;
- e) de asigurare a calității auditului;
- f) de investigare și de aplicare a măsurilor disciplinare auditorilor și entităților de audit conform art. 42 alin. (2) și (3);
- g) de elaborare și de aprobare a actelor normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică.

(4) Consiliul are următoarele atribuții:

- a) elaborează recomandări pentru ameliorarea sistemului de instruire profesională continuă a auditorilor;
- b) organizează procesul de certificare a auditorilor;
- c) stabilește cerințe minime pentru executarea programului de pregătire a stagiatarului în audit;
- d) examinează solicitările aferente supravegherii publice a auditului, inclusiv privind calitatea efectuării auditului;
- e) adoptă decizii privind aplicarea măsurilor disciplinare auditorilor și entităților de audit;
- f) supraveghează și controlează activitatea stagiarilor în audit, auditorilor și entităților de audit;
- g) elaborează acte normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică;
- h) angajează specialiști în componența Consiliului;
- i) ține Registrul public al auditorilor și Registrul public al entităților de audit;
- j) ține, în modul stabilit, și plasează pe pagina web oficială a Consiliului lista organizațiilor și a instituțiilor de instruire profesională continuă a auditorilor;
- k) efectuează controlul extern al calității auditului;
- l) colaborează cu Ministerul Finanțelor, cu alte autorități publice și cu asociațiile profesionale;
- m) colaborează cu autoritățile internaționale de supraveghere publică a auditului.

(5) Consiliul are dreptul de a delega organizațiilor profesionale din domeniul auditului funcția de control extern al calității auditului membrilor lor – entităților de audit – care efectuează auditul la entitățile ce nu sînt de interes public, în modul stabilit de Regulamentul de activitate al Consiliului.

Articolul 38. Structura organizatorică

(1) Organele de conducere ale Consiliului sînt comitetul de supraveghere a auditului (în continuare – *comitet*) și directorul executiv (în continuare – *director*).

(2) Componenta nominală a comitetului se aprobă pe un termen de 3 ani, conform procedurilor stabilite în Regulamentul de activitate al Consiliului. Acesta este format din 7 membri nepracticieni care posedă cunoștințe în domeniul economic sau în cel juridic și are următoarea componență: 2 reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei, un reprezentant al Curții de Conturi, un reprezentant al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, un reprezentant al mediului de afaceri și un reprezentant al mediului academic specializat în audit. Modul de desemnare a membrilor comitetului și activitatea acestora sînt stabilite de Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat de către Guvern.

(3) Membrii comitetului au dreptul la o remunerație în mărime de 10% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru participarea în cadrul unei ședințe a comitetului.

(4) Comitetul este condus de un președinte, ales de membrii comitetului, prin vot secret, din rîndul membrilor comitetului.

(5) Comitetul are următoarele atribuții:

- a) adoptă decizii în vederea exercitării funcțiilor Consiliului;
- b) examinează și aprobă proiectul bugetului, executarea bugetului, planul anual de activitate, planul semestrial de control extern al calității, raportul anual de activitate ale Consiliului;
- c) organizează concursul pentru suplinirea funcției de director;
- d) numește și eliberează din funcție directorul;
- e) numește în funcție, pe bază de concurs, și eliberează din funcție personalul Consiliului;
- f) aprobă statele de personal ale Consiliului;
- g) examinează experiența acumulată de către persoanele prevăzute la art. 4 alin. (2) pentru scutirea de la stagiul în audit;
- h) stabilește mărimea tarifelor prevăzute la art. 39 alin. (3) lit. 1);
- i) are alte atribuții prevăzute de Regulamentul de activitate al Consiliului.

(6) Directorul se numește pe bază de concurs, este nepractician și are o vechime în muncă de cel puțin 10 ani în domeniul economic sau în cel juridic.

(7) Directorul este numit în funcție pentru un mandat de 4 ani, cu posibilitatea de a exercita două mandate consecutive.

(8) Directorul își încetează activitatea la expirarea mandatului, la cerere, în caz de deces sau în alte cazuri prevăzute de legislație.

(9) Directorul are următoarele atribuții:

- a) reprezintă Consiliul în relațiile cu autoritățile publice, cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;
- b) organizează activitatea Consiliului;
- c) asigură executarea deciziilor comitetului;
- d) administrează patrimoniul Consiliului;
- e) alte atribuții prevăzute de Regulamentul de activitate al Consiliului.

Articolul 39. Finanțarea Consiliului

(1) Consiliul este finanțat din plățile și cotizațiile efectuate de auditori și de entitățile de audit, din subvenții de la bugetul de stat primite prin intermediul Ministerului Finanțelor și din alte surse prevăzute la alin. (3).

(2) Sursele de finanțare și modul lor de utilizare se stabilesc prin bugetul de venituri și cheltuieli, care se aprobă de către Guvern pînă la data de 1 noiembrie pentru anul următor.

(3) Finanțarea Consiliului este asigurată din:

- a) plata anuală în mărime de un salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru fiecare raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale la entitățile de interes public și la entitățile mari;
- b) plata anuală în mărime de 0,2 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru fiecare raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale la alte entități decît la entitățile de interes public și la entitățile mari supuse auditului obligatoriu și solicitat;
- c) plata anuală în mărime de 0,5 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru fiecare raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare consolidate;
- d) plata în mărime de 0,2 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru admiterea la probele scrise ale examenului pentru obținerea calificării profesionale de auditor;
- e) cotizațiile anuale ale auditorilor în mărime de 0,1 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern;
- f) cotizațiile anuale ale stagiarilor în mărime de 0,05 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern;

g) plata pentru recunoașterea certificatului internațional în domeniul contabilității și auditului în mărime de 0,1 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern;

h) plata unică în mărime de 0,1 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru înregistrarea auditorilor în Registrul public al auditorilor;

i) plata unică în mărime de 0,2 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru înregistrarea entităților de audit în Registrul public al entităților de audit;

j) subvențiile de la bugetul de stat;

k) tarifele stabilite pentru serviciile prestate în conformitate cu legislația;

l) încasări obținute din vânzarea publicațiilor proprii;

m) alte surse neinterzise de legislație.

(4) Plățile și cotizațiile prevăzute la alin. (3) se transferă, în termenele stabilite prin actele normative ale Consiliului, în contul curent al Consiliului. Consiliul are dreptul unic de a utiliza mijloacele de pe contul său. Soldul mijloacelor acumulate și neutilizate pe parcursul perioadei de gestiune rămâne disponibil pe contul Consiliului pentru perioadele de gestiune următoare.

(5) Controlul activității economico-financiare a Consiliului este efectuat de către organele abilitate, conform legislației.

Articolul 40. Transparența activității

(1) Consiliul elaborează raportul anual de activitate, care se aprobă de Comitet.

(2) Consiliul asigură transparența activității și plasează pe pagina web oficială:

a) planul anual de activitate;

b) planul semestrial de control extern al calității;

c) deciziile comitetului;

d) raportul anual de activitate și alte informații care reflectă activitatea desfășurată de Consiliu;

e) bugetul anual și executarea acestuia;

f) actele normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică.

Secțiunea a 2-a

Asigurarea calității. Investigații și măsuri disciplinare

Articolul 41. Controlul extern al calității

(1) Controlul extern al calității se efectuează de către Consiliu, în scopul gestionării sistemului de asigurare a calității auditului, precum și în vederea constatării existenței și a modului de aplicare:

a) a politicilor și a procedurilor de control al calității auditului la nivel de entitate de audit;

b) a politicilor și a procedurilor de control al calității auditului la nivel de misiune de audit.

(2) Raportul anual de activitate al Consiliului include informația generală privind constatările și măsurile disciplinare aplicate auditorilor și entităților de audit.

(3) Fiecare entitate de audit este supusă controlului extern al calității cel puțin o dată la 6 ani, iar entitățile care efectuează auditul la entitățile de interes public – cel puțin o dată la 3 ani.

(4) Modul de efectuare a controlului extern al calității și de aplicare a măsurilor disciplinare este stabilit în Regulamentul privind controlul extern al calității auditului, aprobat de către Consiliu.

Articolul 42. Tipurile de măsuri disciplinare și modul de aplicare

(1) Consiliul utilizează sisteme eficiente de investigații și măsuri disciplinare pentru a detecta, a corecta și a preveni efectuarea necorespunzătoare a auditului și, în conformitate cu alin. (2) și (3), aplică măsuri disciplinare auditorilor și entităților de audit.

(2) Auditorilor și entităților de audit li se aplică următoarele măsuri disciplinare:

a) avertisment scris;

b) muștrare scrisă;

c) declararea raportului auditorului ca fiind necorespunzător cerințelor prezentei legi și standardelor de audit;

d) suspendarea activității entității de audit sau a auditorului pentru efectuarea auditului pe o perioadă cuprinsă între 1 și 3 ani;

e) retragerea certificatului de calificare al auditorului;

f) radierea entității de audit din Registrul public al entităților de audit.

- (3) Entităților de audit și auditorilor li se aplică măsuri disciplinare în urma:
- a) efectuării auditului concomitent cu serviciile menționate la art. 21 alin. (7);
  - b) comiterii încălcărilor în procesul efectuării auditului, inclusiv a lipsei probelor de audit pentru emiterea concluziilor pe care se bazează opinia auditorului;
  - c) nerespectării prevederilor art. 8;
  - d) neachitării plăților și a cotizațiilor stipulate la art. 39;
  - e) constatării unor neconformități în urma efectuării controlului extern al calității;
  - f) încălcării cerințelor de instruire profesională continuă stipulate la art. 31 alin. (1) lit. f);
  - g) neprezentării raportului privind transparența și a raportului privind respectarea procedurilor de control al calității auditului;
  - h) neplasării pe pagina web oficială proprie a raportului privind transparența;
  - i) neprezentării informației prevăzute la art. 7 alin. (4) și art. 10 alin. (4).

(4) La aplicarea măsurilor disciplinare se ține cont de gravitatea și durata încălcării, de circumstanțele în care a fost comisă încălcarea și gradul de răspundere a persoanei, de activitatea și comportamentul anterior al auditorului sau al entității de audit, inclusiv de existența unor încălcări anterioare. Auditorul și entitatea de audit au dreptul să prezinte explicații, documente sau probe privind încălcările depistate în curs de examinare.

Articolul 43. Contestarea și publicarea deciziilor Consiliului privind aplicarea măsurilor disciplinare

(1) Decizia Consiliului privind aplicarea măsurilor disciplinare auditorului sau entității de audit poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, conform legislației.

(2) Deciziile Consiliului privind aplicarea măsurilor disciplinare se aduc la cunoștința auditorilor, a entităților de audit vizate și sînt executorii de la data emiterii, însă vor fi plasate pe pagina web oficială a Consiliului doar după expirarea termenului de atac.

Capitolul IX

COMITETUL DE AUDIT

Articolul 44. Constituirea comitetului de audit

(1) Entitatea de interes public este obligată să constituie un comitet de audit.

(2) Comitetul de audit se constituie din minimum 3 membri desemnați de adunarea generală a acționarilor sau de către fondator pe un termen de 3 ani. Una și aceeași persoană poate fi aleasă în calitate de membru al comitetului de audit pentru cel mult 2 termene consecutive.

(3) Comitetul de audit este subordonat adunării generale a acționarilor sau fondatorului.

(4) Membrii comitetului de audit au competențe în domeniul în care își desfășoară activitatea entitatea de interes public, iar cel puțin un membru are competențe în domeniul contabilității și/sau al auditului.

(5) Membrii comitetului de audit nu sînt membri ai organului executiv sau de supraveghere a entității de interes public, nu au efectuat auditul la entitatea de interes public cel puțin 3 ani pînă la numirea în calitate de membru al comitetului de audit și nu efectuează audit pe parcursul perioadei de exercitare a funcției de membru al comitetului de audit.

(6) Președintele comitetului de audit se alege de către adunarea generală a acționarilor sau de către fondator.

(7) Comitetul de audit își desfășoară activitatea în baza prevederilor prezentei legi și a regulamentului aprobat de către adunarea generală a acționarilor sau de către fondator.

Articolul 45. Atribuțiile comitetului de audit

(1) Comitetul de audit are următoarele atribuții:

a) informează consiliul entității de interes public auditate despre rezultatele auditului și despre contribuțiile acestuia la integritatea raportării financiare;

b) monitorizează procesul de raportare financiară;

c) monitorizează eficiența sistemului de control intern, de audit intern, după caz, și de management al riscurilor din cadrul entității de interes public auditate;

d) monitorizează auditul situațiilor financiare individuale și al situațiilor financiare consolidate;

e) verifică și monitorizează independența auditorilor/entității de audit care efectuează auditul situațiilor financiare și/sau prestează servicii care nu sînt de audit entității de interes public;

f) recomandă entitatea de audit care urmează a fi confirmată pentru efectuarea auditului în conformitate cu art. 27 și monitorizează procedura de selectare a acesteia;

g) prezintă adunării generale a acționarilor/fondatorului raportul anual de activitate, care cuprinde declarația privind respectarea cerinței de independență, precum și realizarea atribuțiilor prevăzute la lit. a)–f).

(2) Prevederile art. 44 și 45 nu sînt aplicabile băncilor. Particularitățile constituirii, atribuțiile, funcțiile și responsabilitățile comitetului de audit la bănci și cerințele față de membrii acestora sînt stabilite în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise pentru aplicarea acesteia.

Articolul 46. Raportul suplimentar adresat comitetului de audit

(1) Entitatea de audit prezintă raportul suplimentar comitetului de audit și consiliului entității de interes public auditate concomitent cu raportul auditorului.

(2) Raportul suplimentar cuprinde:

- a) declarația privind respectarea cerinței de independență;
- b) informația despre auditorii care au participat la misiunea de audit;
- c) descrierea procedurilor de fond utilizate;
- d) nivelul pragului de semnificație stabilit pentru situațiile financiare auditate și, după caz, pentru anumite categorii de tranzacții, solduri de conturi sau prezentări de informații, precum și factorii calitativi utilizați pentru stabilirea pragului de semnificație;
- e) descrierea și explicarea raționamentelor legate de evenimente sau de condiții identificate pe parcursul auditului care pot suscita îndoieli serioase cu privire la capacitatea entității de a-și continua activitatea;
- f) informații privind:
  - erorile semnificative depistate în situațiile financiare ale entității de interes public auditate, indicînd dacă fiecare eroare a fost sau nu soluționată de conducere;
  - nerespectarea de către entitatea de interes public auditată a prevederilor legislației;
  - impedimentele apărute în procesul auditului;
  - aspectele aferente auditului discutate sau care au făcut obiectul corespondenței cu conducerea;
  - alte aspecte aferente auditului care, în opinia profesională a auditorului, sînt semnificative pentru supravegherea procesului de raportare financiară;
- g) analiza metodelor de evaluare aplicate pentru elementele situațiilor financiare și pentru orice impact al schimbării metodelor;
- h) constatarea dacă entitatea de interes public auditată a prezentat toate documentele și explicațiile solicitate.

Capitolul X

RĂSPUNDEREA AUDITORULUI, ENTITĂȚII DE AUDIT ȘI A ENTITĂȚII AUDITATE

Articolul 47. Răspunderea auditorului și a entității de audit

(1) Auditorul este responsabil de formarea și de exprimarea opiniei în raportul său.

(2) Entitatea de audit și auditorul răspund față de entitatea auditată și față de solicitantul auditului conform legislației civile, contravenționale și penale.

(3) Repararea pagubelor materiale cauzate entității auditate și solicitantului auditului se efectuează de către asigurator și/sau de către entitatea de audit.

Articolul 48. Răspunderea entității auditate

(1) Conducerea entității auditate este responsabilă de pregătirea și de prezentarea situațiilor financiare.

(2) Efectuarea auditului nu degrevează entitatea auditată de responsabilitatea pentru autenticitatea și plenitudinea situațiilor financiare și a altor informații prezentate spre îndeplinirea condițiilor prevăzute de contractul de audit.

(3) Conducătorul entității care se eschivează de la efectuarea auditului obligatoriu răspunde conform prevederilor legale.

Capitolul XI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 49

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2019.

(2) Prevederile prezentei legi referitoare la activitatea Consiliului de supraveghere publică a auditului (art. 36–38) intră în vigoare la 1 septembrie 2018.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea privind activitatea de audit nr. 61/2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 72–75, art. 230), cu modificările și completările ulterioare, cu

excepția prevederilor art. 31–34 referitoare la activitatea Consiliului de supraveghere a activității de audit, care se abrogă la 1 septembrie 2018.

Articolul 50

(1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului proiectele de legi corespunzătoare pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) prin derogare de la prevederile art. 39 alin. (2) din prezenta lege, va aproba primul buget al Consiliului.

(2) Ministerul Finanțelor va transmite Consiliului de supraveghere publică a auditului, de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) Registrul de stat al auditorilor și Registrul de stat al societăților de audit – auditorilor întreprinzători individuali;

b) informații privind evidența stagiilor în activitatea de audit;

c) informații privind evidența candidaților pentru admiterea la examenul de calificare.

(3) Consiliul de supraveghere a activității de audit se reorganizează, prin transformare, în Consiliul de supraveghere publică a auditului, care este succesorul de drepturi și obligații al acestuia.

(4) Prin derogare de la prevederile art. 38 din prezenta lege și pentru asigurarea procesului de constituire a Consiliului de supraveghere publică a auditului, primul director al Consiliului de supraveghere publică a auditului se va numi de către Ministerul Finanțelor, în bază de concurs, pe un termen de trei ani, fără obligația de a fi nepractician.

(5) Până la elaborarea actelor normative de către Consiliul de supraveghere publică a auditului, actele normative în domeniul auditului se vor aplica în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi.

(6) Pentru efectuarea auditului conform prezentei legi, entitățile de audit care dețin licențe pentru desfășurarea activității de audit valabile, eliberate de Camera de Licențiere, sînt obligate să se înregistreze în baza art. 9, fără achitarea plății unice de înregistrare, această plată fiind achitată la expirarea termenului de valabilitate a licenței.

(7) Pe parcursul a 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru obținerea certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare și al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancaară, auditorii susțin examene și primesc certificatele de calificare corespunzătoare la Banca Națională a Moldovei și la Comisia Națională a Pieței Financiare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul Legii privind auditul situațiilor financiare
(nr.309 din 12.10.2017)

Nr. crt.	Textul părții constitutive a proiectului la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului, propuneri, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către Comisia economie, buget și finanțe	Note
1	2	3	4	5	6
1	De ordin general	Grupul de experți în audit din cadrul ASEM	Am remarca că în proiectul respectiv este total absent aspectul de autoreglementare a profesiei de audit. Or, auditorii și companiile de audit nu sunt obligați să adere la un organism profesional, care ar monitoriza calitatea activității de audit. Astfel spus consolidarea profesiei cel puțin pentru moment nu va fi realizată. De asemenea, nu este reprezentată profesia în componența Consiliului de supraveghere publică a activității de audit, deși în multe țări profesia deleghează membrii săi în activitatea de reglementare și supraveghere.	Nu se acceptă. Scopul proiectului nu este reglementarea activității asociațiilor, care este prevăzută de Legea nr. 837-XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești.	

<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La fel ar fi oportun de a se înainta cerințe privind competența și experiența profesională în domeniu.</p> <p>Deși, potrivit Notei informative la proiectul de lege, Ministerul Finanțelor a elaborat și publicat tabelul de concordanță a Directivei 2006/43/CE, proiectul de lege nu este însoțit de acesta. Potrivit pct.21 al Hotărârii Guvernului cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară nr. 1345 din 24.11.2006, prevede că indiferent de metodele de inserare selectate, va fi întocmit tabelul de concordanță (după modelul stabilit în anexa la Regulament), folosit pentru a demonstra compatibilitatea unui act normativ național cu legislația comunitară, care însoțește în mod obligatoriu actul normativ pe întreg parcursul circulației sale, pînă la adoptarea sa, după caz, de către Guvern sau Parlament.</p> <p>Potrivit art. 20 lit.e) din Legea nr.780/2001 și art. 13 din Legea nr.235/2006, proiectul de lege urmează a fi însoțit de analiza impactului de reglementare, care, însă, nu însoțește proiectul de lege.</p>	<p>Tabelul de concordanță a fost ajustat la etapele de avizare a proiectului și transmis Guvernului ca parte componentă a dosarului aferent proiectului Hotărârii Guvernului „Pentru aprobarea proiectului de Lege privind auditul situațiilor financiare”.</p> <p>Tabelul de concordanță a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Ministerului Finanțelor: http://old.mf.gov.md/actno/rm/audit/alte și la solicitare a fost prezentat Comisiei.</p>
---	---	---

			<p>Potrivit art.47 alin.(7) din Regulamentul Parlamentului, dacă pentru executarea actului legislativ care se adoptă este necesară elaborarea altor acte legislative sau normative, se anexează lista acestora și/sau, după caz, și proiectele lor. Reținem, că proiectul de lege nu este însoțit de informațiile respective.</p>	<p>Analiza impactului de reglementare a fost transmisă Guvernului ca parte componentă a dosarului aferent proiectului Hotărârii Guvernului „Pentru aprobarea proiectului de Lege privind auditul situațiilor financiare”. La solicitare a fost prezentată Comisiei.</p> <p>Art. 51 alin. (1) lit. a) a proiectului va asigura aducerea în concordanță a actelor legislative și normative cu prevederile proiectului. De exemplu, sînt peste 30 acte legislative care reprezintă legi adoptate în perioadele 1997-2016 care urmează a fi ajustate.</p>
2	Art. 2 alin. (1)	Direcția generală juridică a	II. Obiecții de ordin tehnico-juridic	Nu se acceptă.

<p>(1) În sensul legii se definesc următoarele noțiuni: audit – auditul situațiilor financiare individuale sau al situațiilor financiare consolidate în măsura în care: a) este obligatoriu conform prevederilor legislației; b) este efectuat la solicitarea acționarilor (asociaților) entităților auditate;</p> <p>(2) Noțiunile utilizate în prezenta lege și neprevăzute în alin. (1) sînt definite în standardele de audit, Codul etic, Legea contabilității și raportarea financiară.</p>	<p>Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La art.2 alin.(1), prin care se definesc unele noțiuni utilizate în lege, este inacceptabilă definirea unui cuvânt prin utilizarea aceluiași cuvânt, aici referindu-ne la definirea noțiunii de „audit”. Considerăm definiția ca fiind una care nu elucidează sensul noțiunii de audit, motiv pentru care sugerăm revizuirea acesteia. Totodată, în condițiile în care prezentul proiect de lege stabilește cadrul juridic privind organizarea auditului, considerăm imperios necesar definirea noțiunii de „activitate de audit”.</p> <p>La art.2 alin.(2) și art.27 alin.(5), proiectul de lege face trimitere la Legea contabilității și raportării financiare. Reținem, inexistența, în momentul avizării prezentului proiect de lege, în legislația națională, a unei astfel de legi. Legea cadru în domeniul contabilității este Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007. Totodată, Parlamentului a fost înaintat spre examinare proiectul legii</p>	<p>Noțiunea „audit” transpune prevederile art.2 alin.(1) al Directivei 2006/43/CE și este definită în sensul prevederilor prezentului proiect. Totodată, menționăm, că activitatea de audit, care reprezintă activitate de întreprinzător, este reglementată prin Legea 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.</p> <p>Se acceptă. Proiectul se va concorda cu legislația în vigoare.</p>
---	--------------------------------------	---	---

			<p>contabilității nr.209 din 22.06.2017, adoptat în primă lectură în cadrul ședinței Parlamentului din 13.07.2017. Astfel, pentru evitarea contradicțiilor este necesar de concordat actele legislative sus-menționate, întru evitarea unor neclarități în procesul de aplicare a legii. Prezența observației este valabilă și la examinarea art.27 alin.(5), art. 28 alin.(3) al proiectului de lege supus avizării.</p> <p>Pentru o redactare completă, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, după denumirea legilor, urmează să se însereze numărul și anul adoptării. Observația este valabilă în mod corespunzător pentru toate situațiile similare.</p>	
3	<p>Art.3 alin.(3) lit.a), lit.b) Este înregistrată în calitate de stagiar în audit persoana fizică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:</p>	Grupul de experți în audit din cadrul ASEM	<p>Pentru a conforma articolul cu prevederile Directivei propunem următoarea redacția: „a) are studii superioare în domeniul economic, ” În opinia noastră aceasta elimină discriminarea pentru persoanelor care au absolvit studiile până la implementarea sistemului Bologna (după care s-a introdus termenul de diploma de licență). În</p>	<p><i>Nu se acceptă.</i> La art. 3 alin. (3) lit.a) se expune în redacția: „să dețină diplomă de studii superioare în domeniul economic sau juridic”. Totodată, comunicăm, că conform Legii în vigoare nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit,</p>

	<p>a) are studii superioare de licență în domeniul economic sau juridic;</p>	<p>continuare în textul Legii să fie modificate aceste prevederi. De asemeni, absolenții cu profil juridic, dețin un spectru foarte restrâns de cunoștințe, competențe și abilități în domeniul contabilității sau auditului.</p>	<p>în calitate de pretendenți la examenul de calificare au fost admise și persoanele cu studii superioare în domeniul juridic, care au susținut cu succes examenele și au obținut certificatul de calificare al auditorului.</p>
	<p>b) este angajată a entității de audit în conformitate cu prevederile Codului muncii.</p>	<p>Lit. a) se va expune după cum urmează: „să dețină diplomă de studii superioare în domeniul economic sau juridic”.</p> <p>b) este angajată a entității de audit în conformitate cu prevederile Codului muncii sau Codului Civil.</p> <p>În conformitate cu art. 17, e) a Directivei, aceasta permite diferite relații juridice de angajare ca auditori legali angajați, asociați sau parteneri sau în alte relații cu firma de audit.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Art. 17 al Directivei 2006/43/CE prevede procedura de înregistrare a entităților de audit, pe când prevederile lit.b) se referă la persoanele fizice care urmează a fi înregistrate în calitate de stagiar în audit. Totodată, comunicăm, Codul civil reglementează încheierea contractelor civile și nu se răsfrânge</p>
	<p>Deputatul Ștefan Creangă</p> <p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM</p>		

				<p>asupra relațiilor de muncă. La elaborarea proiectului, s-a ținut cont de calitatea de angajat a stagiarului în audit conform prevederilor legislației muncii, dar nu la calitatea de parte a unor contracte civile pe care entitatea de audit poate să le încheie. Legislația civilă nu conține reglementări referitoare la calitatea de "angajat" sau "salariat", astfel de noțiuni și concepte sînt reglementate doar de legislația muncii. Prin urmare, actualmente, angajarea stagiarului, cît și a auditorului în cadrul entității de audit se efectuează conform prevederilor art. 45, 46, art. 56-58, art.267-274 ale Codului muncii, în calitate de angajat de bază sau prin cumul.</p>
--	--	--	--	--

4	<p>Art.4 alin. (1) lit.a), b), c) Sînt admise la examen persoanele fizice care, la data depunerii cererii de admitere, întrunesc următoarele cerințe:</p> <p>a) au studii superioare de licență în domeniul economic sau juridic;</p> <p>b) dețin vechime în muncă de cel puțin trei ani în domeniul economic sau juridic, din care cel puțin doi ani ca stagiar în audit;</p> <p>c) nu au antecedente penale;</p>	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEMI</p> <p>Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Propunem redactia: (1) Sînt admise la examen persoanele fizice care, la data depunerii cererii de admitere, întrunesc următoarele cerințe:</p> <p>a) au studii superioare în domeniul economic;</p> <p>(opinia de la paragraful anterior)</p> <p>b) dețin vechime în muncă de cel puțin trei ani în domeniul economic.</p> <p>c) nu au antecedente penale în activitatea profesională;</p> <p>Propunem această versiune pentru eliminarea infrațiunilor care nu sunt legate de activitatea profesională.</p> <p>Lit. a) se va expune după cum urmează: „să dețină diplomă de studii superioare în domeniul economic sau juridic”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Referitor la antecedentele penale, comunicăm, că acestea urmează să fie lipsă indiferent de faptul dacă sunt sau nu legate de activitatea profesională, pentru a se conforma bunei reputații.</p> <p>Suplimentar vezi comentariile de la art.3 alin.(3) lit.a).</p> <p>Se acceptă.</p>	
5	<p>Art.4 alin.(2) Prin derogare de la cerințele stabilite la alin. (1) lit. b) și la art. 3, sînt admise la examen persoanele fizice care au vechime în muncă de cel puțin 15 ani în</p>	<p>Asociația auditorilor și societăților de audit „AFAM”</p>	<p>De exclus. Stagiul la entitatea de audit este obligatoriu, fiindcă stagiul trebuie să cunoască în practica ce este profesia de audit și să acumuleze aptitudini practice în procesul participării la misiuni de audit.</p> <p>Anume așa se procedează în cazul stagiilor în avocatură, iar practica demonstrează că acest filtru face ca în</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prin art. 4 alin. (2) al proiectului sunt transpuse prevederile art. 11 lit.a) al Directivei 2006/43/CE. Totodată, art. 38 alin. (4) lit.g) al proiectului stipulează, că Comitetul de</p>	

<p>domeniul economic sau juridic.</p>		<p>profesie sa ajungă profesioniști adevărați ci nu doar teoreticieni fără abilități practice. Or, daca acest articol nu va fi exclus ar rezulta că specialiști din domeniu de orientare foarte îngustă ar parveni și ar știrbi din reputația profesiei, fapt ce inevitabil va afecta calitatea serviciilor de audit pe piață.</p>	<p>supraveghere a auditului, va examina experiența acumulată de către persoanele prevăzute la art. 4 alin.(2). Prin urmare, experiența de 15 ani a persoanelor pretendente la examenul de calificare, fără stagiere, cu orientare redusă în domeniul economic sau juridic într-o entitate mică sau în calitate de contabil pe un anumit sector sau casier, va fi examinată minuțios de Comitet, pentru a preveni știrbirea reputației profesiei de auditor.</p>
	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM</p>	<p>Punctul 2 propunem redacția: (2) Prin derogare de la cerințele stabilite la alin. (1) lit. b) și la art. 3, sînt admise la examen persoanele fizice care au vechime în muncă de cel puțin 15 ani în domeniul economic.</p>	<p>Nu se acceptă. Conform Legii în vigoare nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, în calitate de pretendenți la examenul de calificare au fost admise și persoanele cu studii superioare în</p>

				<p>domeniul juridic, care au susținut cu succes examenele și au obținut certificatul de calificare al auditorului.</p>
<p>6</p> <p>Art.4 alin.(3) lit. i), g), j) Pentru admiterea la examen, Comisiei de cerificare a auditorilor i se prezintă:</p> <p>i) certificatul internațional de calificare din domeniul contabilității și auditului, cu anexarea listei examenelor susținute, tradus în limba română și legalizat în conformitate cu legislația, după caz;</p> <p>g) extrasul din carnetul de muncă, autentificat în modul stabilit sau documentul ce confirmă activitatea de muncă tradus în limba română</p>	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM</p>	<p>Propunem includerea unor prevederi suplimentare în articolul 5 prin adăugarea paragrafului suplimentar:</p> <p>Comisia de cerificare a auditorilor va considera susținute examenele la disciplinele prevăzute în alin. (3) de către persoana deținătoare a diplomei de Doctor în științe sau Doctor habilitat, la specialitatea "Contabilitate, audit și analiză economică" în modul stabilit de Consiliu.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conținutul tezelor de doctor spre exemplu, la specialitatea contabilitate, dezvăluie informația aferentă unui element contabil, la specialitatea audit – dezvăluie un aspect privind eșantionarea în audit, probele de audit, pragul de semnificație sau alte aspecte ce țin de efectuarea misiunii de audit. Prin urmare, ulterior se poate examina un proces suplimentar de cerificare, celui stabilit la art.5 alin.(3), care nu face obiectul proiectului.</p> <p>Totodată, instituțiile superioare de învățământ trebuie să prezinte</p>	

	<p>și legalizat în conformitate cu legislația, după caz, care confirmă o vechime în muncă de cel puțin 3 ani în domeniul economic sau juridic sau de cel puțin 15 ani în domeniul economic sau juridic;</p> <p>j) confirmarea certificatului internațional de calificare din domeniul contabilității și auditului de către organul care l-a eliberat, tradus în limba română și legalizat în conformitate cu legislația, după caz.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>La art.4 alin.(3) lit.j) considerăm inutilă obligația prezentării confirmării certificatului internațional de calificare de către organul care l-a eliberat, în condițiile în care persoana care solicită admiterea la examenul de calificare are obligația, potrivit lit.i) de a prezenta același certificat de calificare legalizat și tradus. Această cerință considerăm a fi una excesivă, ori asimilarea acquis-ului comunitar presupune (printre altele) și debirocrazarea actului administrativ, motiv pentru care sugerăm excluderea lit.j).</p>	<p>programele de studii corespunzătoare privind obținerea titlului de doctor Consiliului pentru a demonstra, că procesele lor sunt similare pentru disciplinele la care se propune scutirea. Se acceptă.</p>
7	<p>Art. 5 alin. (8) Modul de organizare și desfășurare a examenului pentru</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Reținem norma art.5 alin.(8) potrivit căreia Consiliul va elabora Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor care va cuprinde și modul de recunoaștere a</p>	<p>Nu se acceptă. Ministerul Educației Culturii și Cercetării nu va putea recunoaște</p>

<p>obținerea calificării profesionale a auditorului, de recunoaștere a certificatului internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului este stabilit în Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor, aprobat de Consiliu.</p>		<p>certificatul internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului. La acest subiect, reținem, că autoritatea competentă în RM de a recunoaște un act de studii sau a unei calificări este Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, prin recunoaștere, înțelegându-se acceptarea de către autoritatea competentă a unui stat a unui act de studii ca autentic precum și acceptarea valorii/conținutului actului de studii în scopul de a permite accesul la următorul nivel de studii sau la ocuparea unui loc de muncă (recunoaștere profesională). Decizia privind recunoașterea actului de studii sau a unei calificări este oficializată prin eliberarea, de către autoritatea competentă, a Certificatului de recunoaștere. Pe cale de consecință, în condițiile în care persoana deține certificatul de recunoaștere eliberat de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, nu considerăm utilă aprobarea de către Consiliu a unor norme suplimentare ce ar prevedea modul de recunoaștere a certificatului internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului.</p>	<p>certIFICATELE internaționale de calificare în domeniul contabilității și auditului, deoarece acestea sînt eliberate de către organele de supraveghere publică corespunzătoare din diferite țări și nu se încadrează în sistemul educațional. Actualmente, ordinul Ministrului Finanțelor nr. 48 din 31.03.2010, prevede explicit procedura de recunoaștere a certificatelor internaționale pe teritoriul Republicii Moldova și se aplică fără impedimente pentru persoanele care dețin astfel de certificate.</p>
--	--	---	--

8	<p>Art.6 alin.(1) lit.c) Pentru înregistrarea în Registrul public al auditorilor, Consiliului i se prezintă: c) confirmarea eliberată de entitatea unde este angajat, după caz.</p>	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEMI</p>	<p>Propunem modificări c) confirmarea eliberată de entitatea unde este angajat prin contractul individual de muncă sau contract civil, după caz.</p>	<p>Nu se acceptă. Codul civil reglementează încheierea contractelor civile și nu se răsfrînge asupra relațiilor de muncă. La elaborarea proiectului, s-a ținut cont de calitatea de angajat a stagiarului în audit conform prevederilor legislației muncii, dar nu la calitatea de parte a unor contracte civile pe care entitatea de audit poate să le încheie. Legislația civilă nu conține reglementări referitoare la calitatea de "angajat" sau "salariat", astfel de noțiuni și concepte sînt reglementate doar de legislația muncii. Prin urmare, actualmente, angajarea stagiarului, cît și a auditorului în cadrul entității de audit se efectuează conform prevederilor art. 45, 46, art. 56-58, art.267-274 ale</p>
---	--	--	---	---

<p>Codului muncii, în calitate de angajat de bază sau prin cumul. Ministerul Justiției, Direcția generală juridică a Parlamentului la acest aspect nu a invocat nici o observație.</p>			
<p>Nu se acceptă. Sunt transpuse prevederile art. 16 alin. (1) lit.b) al Directivei 2006/43/CE. Totodată, menționăm, că art. 29 alin. (1) al proiectului prevede, că entitățile de audit care efectuează auditul la entitățile de interes public prezintă Consiliului și <i>plasează pe pagina web oficială</i>, în termen de 4 luni de la sfârșitul fiecărei perioade de gestiune, raportul privind <i>transparența, care rămâne disponibil pe pagina web oficială proprie</i> minimum 5 ani de la data publicării.</p>	<p>Pagina web de înlocuit cu email, nu există vreo prevedere legală care ar obliga companiile de audit să elaboreze și să întrețină pagina web proprie.</p>	<p>Asociația și de auditorilor societăților de audit „AFAM”</p>	<p>Art.7 alin. (2) lit.k) Registrul public al auditorilor cuprinde: k) denumirea, sediul, pagina web oficială, numărul individual și numărul de telefon al entității de audit în care își desfășoară activitatea auditorul, <i>după caz</i>,</p>

					Astfel, pentru respectarea bunei reputații și transparenței activității, obligativitatea dispunerii de pagina web proprie vine numai pentru entitățile de audit care vor efectua audit la entitățile de interes public.
10	Art. 7 alin. (4) Dacă datele stipulate în alin. (2) lit. d), j)-l) s-au modificat, auditorul este obligat să prezinte declarația semnată, în termen de 30 de zile de la data modificării, cu anexarea copiilor documentelor confirmative pentru actualizarea informației din Registrul public al auditorilor.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Deputatul Ștefan Creangă	La art. 7 alin.(4), cuvintele „declarație semnată” se v-or substitui cu cuvintele „informația”. La art. 7 alin.(4) și la art.10 alin.(4) cuvîntul „semnată” se substituie cu cuvintele „pe propria răspundere”.	Nu se acceptă. Sunt transpuse prevederile art. 18 al Directivei 2006/43/CE. Se acceptă.	
11	Art. 8 alin. (1) Peste 50% din valoarea capitalului social al entității de audit	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului,	La art.8 alin.(1), considerăm utilă indicarea formei juridice de organizare a entității de audit. Subliniem, că Legea privind activitatea de audit nr. 61 -XVI	Se acceptă. La art. 8 alin.(1) se expune în redacția:	

<p>aparține auditorilor și/sau entităților de audit rezidente sau nerezidente.</p>	<p>deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>din 16.03.2007 stabilește la art.5 alin.(1) că societatea de audit poate fi constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau de societate pe acțiuni. Mai mult, potrivit art. 17 alin.(1) lit (b) al Directivei 2006/43/CE, la înregistrarea firmelor de audit, în registrul public se vor conține informații referitoare la forma juridică a acesteia. Cu titlul de observație generală a art.8 alin.(1), considerăm necesară reformularea dispoziției alineatului în scopul asigurării unei expuneri coerente și pentru a se respecta topica propoziției.</p>	<p>„(1) Entitatea de audit poate fi constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau de societate pe acțiuni. Capitalul social al entității de audit în mărime de peste 50% aparține auditorilor și/sau entităților de audit rezidente sau nerezidente.”</p>
<p>12</p> <p>Art.9 (1) Consiliul înregistrează entitatea de audit dacă aceasta corespunde cerințelor stabilite în art. 8.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La art.9 alin.(1), pentru rigoarea exprimării, considerăm necesară omiterea prevederii, care în fapt este evidentă.</p>	<p>Se acceptă. Alin. (1) se exclude.</p>
<p>13</p> <p>Art.9 alin.(2) lit.b), d), f) (2) Pentru înregistrarea în Registrul public al entităților de audit se prezintă: b) documente care confirmă auditorii</p>	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM</p>	<p>Pentru a conforma articolul cu prevederile Directivei propunem următoarea redacția: b) documente care confirmă auditorii angajați în cadrul entității de audit în conformitate cu prevederile Codului Muncii sau Codului Civil; și/sau declarația fondatorului entității de audit</p>	<p>Nu se acceptă. Vezi comentariile de la art.6 alin.(1) lit.c). Totodată, menționăm, că art. 10 alin. (2) lit.g) prevede că Registrul public al entităților de audit cuprinde date privind</p>

<p>angajați în cadrul entității de audit;</p> <p>d) declarația privind lipsa sancțiunilor aplicate entității ca urmare a comiterii cu intenție a unei infracțiuni;</p> <p>f) extrasul din Registrul bunurilor imobile sau contractul care atestă dreptul de posesie/folosință privind sediul.</p>		<p>înregistrarea entității de audit, conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, astfel solicitarea declarației fondatorului entității de audit ar dubla informația.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea în cauză transpune art. 4 al Directivei 2006/43/CE privind buna reputație.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, nu se răsfrâng asupra înregistrării entităților de audit de către Consiliu privind acordarea dreptului de a efectua audit. Totodată, practica internațională prevede, că</p>
---	--	--

	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>La art.9 alin.(2) lit.d), în lipsa unor argumente ce ar explica opțiunea potrivit căreia entitatea de audit urmează să prezinte declarația privind lipsa sancțiunilor aplicate doar pentru infraacțiunea comisă cu intenție, considerăm necesar excluderea cuvintelor „cu intenție”. În susținerea poziției, potrivit aceluiași proiect de lege, la art.4 alin.(1) lit.c), persoana nu poate fi admisă la examenul pentru obținerea calificării dacă aceasta are antecedente penale.</p>	<p>pentru a respecta buna reputație, entitățile de audit trebuie să dispună de sedii proprii sau să le închirieze în modul stabilit. Actualmente, circa 30 entități de audit au în calitate de sediu, apartamentele proprii, unde nu e posibil de efectuat controlul extern al calității auditului de către Consiliu.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>La art.9 alin. (2) lit.d) după cuvîntul „declarația” se completează cu cuvintele „pe propria răspundere”. Totodată, menționăm, că sunt transpuse prevederile art. 4 al Directivei 2006/43/CE privind buna reputației. Infraacțiunea comisă cu intenție este deja un aspect</p>
--	---	---	--

	<p>(3) Documentul menționat în alin. (2) lit. f) se prezintă în original și în copie. Originalul documentului se restituie după confruntarea copiei cu acesta.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Art.9 alin.(3), prevede obligativitatea prezentării extrasului din Registrul bunurilor imobile în original și copie. Considerăm discreționară această normă, remarcându-se o lipsă de concordanță a acesteia cu norma art.10 alin.(1) al Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, potrivit căreia organul înregistrării de stat înscrie în Registrul de stat datele cu privire la sediul persoanei juridice indicate în actele de constituire și nu este în drept să ceară alte documente</p>	<p>serios care afectează reputația, integritatea entității de audit, a auditorului. Entitățile de audit, auditorii care au comis infracțiuni cu intenție, indiferent de tipul acelei infracțiuni, nu pot pretinde că au reputație bună, chiar dacă acea infracțiune nu are nimic cu activitatea profesională.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>La art.9 alin.(2) lit.f) și alin.(3) se exclud.</p>
--	--	---	--	---

			<p>pentru confirmarea acestor date. Răspunderea pentru autenticitatea datelor prezentate cu privire la sediul o poartă persoana juridică. Cu titlu de observație generală asupra art. 9, considerăm necesară completarea alin.(2) cu un punct separat care să prevadă obligativitatea prezentării actului de constituire (proces-verbal, ordin, declarație) ce exprimă manifestarea voinței fondatorilor de a constitui o persoană juridică.</p>	
14	<p>Art.10 alin.(2) lit.j) Registrul public al entităților de audit cuprinde: j) numele, prenumele și numărul individual al auditorilor angajați în cadrul entității de audit;</p>	Grupul de experți în audit din cadrul ASEM	<p>Articolul 10. Registrul public al entităților de audit j) numele, prenumele și numărul individual al auditorilor angajați în cadrul entității de audit în conformitate cu prevederile a Codului Muncii sau Codului Civil;</p>	<p>Nu se acceptă. Vezi comentariile de la art.6 alin.(1) lit.c).</p>
15	<p>Art. 12 alin. (3) (3) Persoana careia certificatul de calificare al auditorului i s-a retras</p>	Asociația auditorilor și societăților de audit „AFAM”	<p>Termenul de 5 ani de înlocuit cu termenul de 3 ani de la data adoptării deciziei de sancționare.</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 23 al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, care</p>

	<p>în temeiul alin. (1) lit. a) este în drept să susțină examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor peste 5 ani de la data adoptării deciziei de retragere a certificatului.</p>			<p>este aplicată de peste 9 ani prevede de asemenea termenul de 5 ani.</p>
16	<p>Art.13 alin.(1) lit.a) Activitatea auditorului se suspendă de Consiliu în cazul în care auditorul: a) deține o funcție publică incompatibilă, conform legislației, cu efectuarea auditului și depune o înștiințare de suspendare a activității din data constatării incompatibilității; b) depune o înștiințare de suspendare a activității, din data</p>	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Considerăm că prevederile p. (1) a) a articolului 13 sunt neclare, considerăm că aceasta este o obligație a auditorului de înștiințare, și suspendarea trebuie să intervină de la momentul apariției incompatibilității și nu de la momentul constatării.</p> <p>La art. 13 alin.(1) lit.a), textul „și depune o înștiințare de suspendare a activității” urmează a fi exclus, deoarece dublează norma alin.(2) al aceluiași articol. Pentru rigoarea exprimării, la același articol, textul „din data constatării incompatibilității” se va substitui cu textul</p>	<p>Se acceptă. La art. 13: alin. (1) lit.a) se expune în redacția: „a) deține o funcție publică incompatibilă, conform legislației cu efectuarea auditului”;</p> <p>alin.(2) se expune în redacția: „(2) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. a), auditorul depune o cerere de suspendare a activității din data apariției situației de incompatibilitate, în termen de 30 de zile”.</p>

<p>depunerii acesteia sau o dată ulterioară; (2) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. a), auditorul înștiințează în scris, în termen de 30 de zile, Consiliul despre apariția situației de incompatibilitate.</p> <p>(3) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. b), auditorul înștiințează în scris Consiliul despre suspendarea activității în calitate de auditor.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>„din data apariției situației de incompatibilitate”.</p> <p>Pentru un grad sporit de claritate, la alin.(1) lit.b) al aceluiași articol , textul „ înștiințare de suspendare a activității” urmează a fi substituit cu textul „cerere de suspendare a activității”, iar textul „o dată ulterioară” se va substitui cu textul „la data indicată în cerere”. Același observație este aplicabilă și art.16 alin.(1) lit.a) la forma gramaticală corespunzătoare.</p> <p>Alineatul (3) al articolului 13, poartă un caracter declarativ, mai mult, utilitatea lui nu este motivată, în contextul în care dublează norma alin.(1) lit.b), motiv pentru care considerăm necesară excluderea alin.(3).</p>	<p>Se acceptă. La art. 13: alin. (1) lit.a) se expune în redacția: „a) deține o funcție publică incompatibilă, conform legislației cu efectuarea auditului”; alin.(2) se expune în redacția: „(2) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. a), auditorul depune o cerere de suspendare a activității din data apariției situației de incompatibilitate, în termen de 30 de zile”.</p> <p>Se acceptă. La art. 13 lit.b) se expune în redacția: „b) depune o cerere de suspendare a activității, din data depunerii acesteia sau o dată ulterioară indicată în cerere”.</p> <p>Se acceptă.</p>
---	---	--	--

17	<p>Art.14. Activitatea auditorului încetează:</p> <p>a) de la data depunerii de către auditor a înștiințării de încetare a activității sau o dată ulterioară;</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>La art.14 lit.a), pentru o exprimare adecvată stilului normativ, textul „înștiințării de încetare a activității sau o dată ulterioară” se va substitui cu textul „cererii de încetare a activității sau de la data indicată în aceasta.”</p>	<p>La art. 13 alin.(3) se exclude.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>La art. 14 lit.a) se expune în redacția:</p> <p>„a) de la data depunerii de către auditor a cererii de încetare a activității sau o dată ulterioară, indicată în aceasta”.</p>
18	<p>Art. 16 alin. (1) lit.b)</p> <p>(1) Consiliul suspendă activitatea entității de audit privind efectuarea auditului în cazul în care:</p> <p>b) entitatea are aplicate măsuri disciplinare în temeiul art. 42 alin. (2) lit. d), din data adoptării deciziei;</p>	<p>Asociația auditorilor și societăților de audit „AFAM”</p>	<p>De exclus lit b), deoarece în companie pot activa 5 auditori, iar sancționați pot fi de exemplu doar 2 care au comis încălcări, prin urmare se va îngădi dreptul la munca al celorlalți 3 care au respectat SIA, ISQC1 și Politicile interne ale companiei și nu au participat la misiunile de audit care au constituit obiectul sancționării.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Sunt transpuse prevederile art. 30a lit. c) al Directivei 2006/43/CE.</p> <p>Totodată, menționăm, că în contextul prevederilor art. 42 alin. (2) lit.d) al proiectului, în cazul în care, în cadrul entității de audit vor activa 5 auditori și entitatea de audit va fi sancționată în calitate de persoană juridică, se va suspenda automat activitatea tuturor auditorilor.</p>

19	<p>Art.16.(1) Consiliul suspendă activitatea entităţii de audit privind efectuarea auditului în cazul în care:</p> <p>a) organul executiv al entităţii înştiinţează despre suspendarea activităţii, de la data depunerii acesteia sau o dată ulterioară;</p> <p>(2) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. a), entitatea de audit înştiinţează în scris Consiliul despre suspendarea activităţii.</p>	<p>Direcţia generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ştefan Creangă</p>	<p>art.16 alin.(2), aceasta dublând norma art.16 alin.(1) lit.a).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 16 alin. (2) se exclude.</p> <p>Totodată, la art. 16 alin. (1) lit.a) se expune în redacţia: „a) organul executiv al entităţii de audit depune o cerere de suspendare a activităţii, de la data depunerii acesteia sau o dată ulterioară, indicată în cerere”.</p>
20	<p>Art.17 Activitatea entităţii de audit încetează în cazul:</p> <p>a) depunerii de către organul executiv a înştiinţării de încetare a activităţii, în calitate de entitate de audit, din data depunerii acesteia sau o dată ulterioară;</p>	<p>Direcţia generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ştefan Creangă</p>	<p>Necesită o exprimare adecvată stilului normativ</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 17 lit.a) se expune în redacţia: „a) depunerii de către organul executiv a cererii de încetare a activităţii, în calitate de entitate de audit, din data depunerii cererii sau din data indicată în aceasta”.</p>

21	<p>Art.20 Etica profesională.</p> <p>(1) Principiile de etică profesională sînt:</p> <p>a) integritatea;</p> <p>b) obiectivitatea;</p> <p>c) competența profesională și atenția cuvenită;</p> <p>d) confidențialitatea;</p> <p>e) comportamentul profesional.</p> <p>(2) Principiile de etică profesională se aplică în conformitate cu Codul etic.</p> <p>(3) Auditorul face uz de scepticismul profesional în procesul efectuării auditului, inclusiv la evaluarea estimărilor privind valorile juste, deprecierea activelor, provizioanele și fluxurile de numerar viitoare relevante pentru</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>În contextul adopțiunii ulterioare a Codului etic, considerăm inutilă norma art.20, ori acesta va conține și va desfășura principiile de etică profesională a auditorului.</p> <p>La alin. (3) cuvintele: „deprecierea activelor, provizioanele și fluxurile ” se substituie cu cuvintele: „la verificarea deprecierei activelor, provizioanelor și fluxurilor”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Sînt transpuse prevederile art. 21 al Directivei 2006/43/CE. În proiect sînt menționate principiile de etică profesională, iar modul de aplicare a acestora este prevăzută în Codul etic.</p> <p>Cadrul normativ prevede principiile generale, aplicabilitatea cărora va fi reglementată conform prevederilor Codului etic.</p> <p>Se acceptă</p>
----	--	---	--	--

	continuitatea activității entității auditate.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Deputatul Ștefan Creangă	La art.21 alin. (1) se va completa în final cu textul „ și de alte acte normative”. Alin. (1) se va expune după cum urmează: „ (1) Pentru respectarea cerinței de independență în exercitarea profesiei, auditorul se conduce de prezenta lege, standardele de audit și de Codul etic”.	Se acceptă în varianta de mai jos. Se acceptă.	
22	Art.21(1) În exercitarea profesiei, auditorul este independent și se conduce de prezenta lege și de Codul etic.	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Deputatul Ștefan Creangă	La alin. (2) și alin. (3) lit.e) al aceluiași articol, utilizarea cuvântului „proprietarii entității auditate” este improprie stilului normativ, urmând a fi substituită cu cuvântul „fondatorii/acționarii”.	Se acceptă. Cuvântul ”proprietarii” se substituie cu ”fondatorii/acționarii”.	
23	Art.21 (3) e) existenței relațiilor de rudenie de până la gradul al III-lea inclusiv sau de afinitate cu proprietarii și membrii organului de conducere al entității auditate;	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Deputatul Ștefan Creangă	Alin.(4) al art.21, reformulează relativ identic ideile expuse la alin.(2) și (3), motiv pentru care propunem excluderea sa, ca fiind de prisos.	Nu se acceptă. La art. 21 alin. (4) este stipulată o prevedere generală care se referă la toate cazurile de imixtiune care pot apărea în exercitarea profesiei de auditor.	
24	Art.21 (4) Imixtiunea în exercitarea profesiei de auditor, influența asupra auditului, raportului și documentelor de lucru ale auditorului se interzice	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului			

				<p>Totodată, menționăm, că alin. (1) prevede independența auditorului în exercitarea profesiei, iar alin. (2) prevede persoanele care nu pot interveni în efectuarea auditului, limita independența și obiectivitatea auditorului.</p>
25	<p>Art.21 (6) Onorariile de audit vor fi independente de evenimentele bazate pe condiționări sau eventualități neprevăzute ori bazate pe faptul că entitatea de audit prestează și alte servicii entității auditate.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Propunem reformularea alin.(6), deoarece acesta poartă un caracter general și declarativ. Utilizarea textului „evenimentele bazate pe condiționări sau eventualități neprevăzute” este susceptibil de interpretări și poate cauza dificultăți în procesul de aplicare. Ținem să amintim norma art.19 a Legii 780/2001, potrivit căreia textul urmează a fi exprimat corect, concis astfel încât să fie înțeles de orice subiect interesat.</p>	<p>Nu se acceptă. Prin art. 21 alin. (6) al proiectului sînt transpuse prevederile art. 25 al Directivei 2006/43/CE. Totodată, menționăm, că prin „condiționări sau eventualități neprevăzute” se subînțelege, că onorariile de audit vor fi independente indiferent de neregulile, fraudele depistate la entitatea auditată, precum și alte evenimente sau fapte care au apărut în procesul</p>

	<p>(7) Entitatea de audit nu poate să presteze entității auditate, pentru aceeași perioadă de gestiune, următoarele servicii:</p> <p>a) fiscale, inclusiv:</p>		<p>Alin. (7) se va expune după cum urmează: „Entitatea de audit care efectuează audit la entitatea auditată nu este în drept să presteze concomitent pentru aceeași perioadă de gestiune următoarele servicii” și în continuare după text.</p>	<p>auditului și prezentate în raportul auditorului. Se acceptă.</p>	
<p>26</p>	<p>Ar.22 alin.(1) (1) Auditorul și entitatea de audit respectă confidențialitatea și secretul profesional privind informația referitoare la businessul entității auditate, obținute în timpul exercitării auditului. Obligația de a respecta confidențialitatea și secretul profesional rămâne în vigoare și după încheierea relațiilor dintre auditor, entitatea de audit și entitatea auditată.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Pentru rigoarea redactării, la art.22 alin.(1), cuvântul „businessul” se va substitui cu cuvintele „activitatea economică a” iar textul „încheierea relațiilor dintre auditor, entitatea de audit și entitatea auditată” de va substitui cu textul „încetarea contractului de audit”.</p>	<p>Se acceptă. Cuvintele „încheierea relațiilor dintre auditor, entitatea de audit și entitatea auditată” se substituie cu cuvintele „încetarea contractului de audit”. Totodată, cuvântul ”businessul” se substituie cu cuvântul ”activitatea”, conform terminologiei utilizate în SIA.</p>	

27	<p>Art.23. (4) Entitatea de audit desemnează un auditor responsabil de misiunea de audit, emiterea raportului auditorului și pune la dispoziția acestuia resurse suficiente, personal competent pentru îndeplinirea obligațiilor. Auditorul responsabil de misiune este obligat să participe la efectuarea auditului.</p>	<p>Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>La art.23 alin. (4) după cuvântul „auditor” în două cazuri se completează cu cuvântul „/partener”</p>	<p>Se acceptă.</p>
28	<p>Art.24 Controlul intern al calității Art.41 Controlul extern al calității</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>În succesiunea logică a evenimentelor, sugerăm autorilor să examineze posibilitatea, ca textul art.41 „Controlul extern al calității” ar putea să se regăsească, cu renumerotarea de rigoare, imediat după art. 24 „Controlul intern al calității”.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile art. 41 țin de asigurarea calității auditorului, efectuată de Consiliul de supraveghere publică a auditorului. Art. 24 reprezintă o cerință profesională, și anume, controlul intern al calității auditorului la nivel de misiune de audit, precum și la nivel de entitate de audit.</p>

29	<p>Art.25 alin.(1) (1) Entitatea de audit întocmește un dosar de audit pentru fiecare misiune de audit, care cuprinde: a) documentele și informațiile care stau la baza raportului auditorului; b) documentele menționate în art. 27 alin. (4); c) alte documente pe care entitatea de audit le consideră relevante.</p>	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă	Reieșind din conținutul art.25, doar entitatea de audit urmează să întocmească dosarul de audit, nu și auditor, deși, considerăm, că în egală măsură obligativitatea întocmirii dosarului de audit urmează a fi respectată și de către auditor.	Se acceptă. La art. 23 alin. (4), după cuvintele ”raportului auditorului” se completează cu cuvintele ”întocmirea dosarului de audit”.
30	<p>Art. 26 (2) Pentru asigurarea riscului de audit, entitatea de audit întreprinde următoarele măsuri, după caz: b) constituie provizioane în mărime de minimum 15% din venitul din vânzări în perioada de</p>	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	La art.26 alin(2) lit.b), reținem că legislația în vigoare nu utilizează noțiunea de „provizioane” fiind întâlnite noțiuni precum „fond de risc, fond de rezervă”. Referitor la cota procentuală care se constituie din „venitul din vânzări pentru perioada de gestiune”, atenționăm asupra faptului că entitățile de audit nu oferă servicii de vânzări. O formulare mai adecvată ar fi substituirea textului sus menționat, cu textul „1,5 % din venitul	Nu se acceptă. Modul de asigurare a riscului de audit este stabilit reieșind din practica internațională (Recomandarea 2008/473/CE privind limitarea răspunderii civile a auditorilor legali și a societăților de audit).

	<p>gestiune auditului.</p> <p>aferență</p>		<p>entității de audit din contul serviciile prestate”</p> <p>Reieșind din conținutul normei, auditorul nu are obligația de a asigura riscul de audit pentru prejudiciul cauzat entității auditate.</p> <p>În lipsa unor argumente ale autorului proiectului de lege, considerăm necesară examinarea suplimentară a proiectului de lege, deoarece nu este clar dacă aceștia cad sub incidența normei.</p>	<p>Standardele Naționale de Contabilitate și Planul de conturi contabile, aprobate prin ordinele Ministrului Finanțelor nr. 118 și respectiv 119 din 06.08.13, prevăd noțiunea de ”provizion” și modul de constituire și contabilizare al acestuia. De asemenea, art. 24 alin. (16) al Codului fiscal prevede deducerea cheltuielilor pentru formarea provizioanelor aferente riscului de audit.</p> <p>Conform cerințelor internaționale și a practicii deja existente de peste 9 ani, provizioanele se constituie de către entitățile de audit din venitul din vânzări aferent executării auditului, pentru asigurarea riscului de audit în caz de reparare a pagubelor materiale cauzate entității auditate, solicitantului</p>
--	--	--	--	--

31	<p>Art.28 (1) Raportul auditorului conține opinia acestuia cu privire la măsura în care situațiile financiare auditate sînt întocmite din toate punctele de vedere semnificative conform cadrului general de raportare financiară. Opinia auditorului poate fi</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Norma art.28 alin.(1) poartă un caracter neclar prin utilizarea expresiilor „opinie modificată”, „opinie nemodificată”, „opinie cu rezerve”, „opinie contrară”, „imposibilitatea exprimării opiniei”. Totodată, considerăm necesar ca acestea să fie definite la art.2 al proiectului de lege, pentru a fi în corespundere cu art.19 a Legii nr. 780/2001, potrivit căruia textul urmează a fi exprimat corect, concis astfel</p>	<p>auditului. Provizioanele nu se constituie din contul venitului din vânzări aferent altor servicii care nu sînt de audit (de exemplu, prevăzute la art. 21 alin. (7) al proiectului sau celor de revizuire, asigurare, servicii conexe, prevăzute de standardele conexe). Asigurarea riscului de audit cade sub incidența normei privind reglementarea auditului situațiilor financiare.</p>	
			<p>Nu se acceptă. Tipurile de opinii ale auditorului sînt prevăzute în SIA 700 ”Formarea unei opinii și raportarea cu privire la situațiile financiare” și SIA 705 ”Modificări ale opiniei raportului auditorului independent”, puse în aplicare prin ordinul</p>		

	nemodificată sau modificată, respectiv, opinie cu rezerve, opinie contrară sau imposibilitatea exprimării unei opinii.		încît să fie înțeles de orice subiect interesat.	Ministrului Finanțelor nr. 64 din 14.06.2012. Totodată, art. 2 alin. (2) al proiectului prevede, că noțiunile utilizate în proiect și neprevăzute la alin. (1) sînt definite în Standardele Internaționale de Audit.
32	Art. 28 alin.(3) lit b) b) declarația dacă, pe baza cunoașterii și a înțelegerii dobîndite pe parcursul auditului cu privire la entitatea auditată și la mediul acesteia, s-au identificat informații eronate semnificative prezentate în raportul conducerii, indicînd natura acestora.	Deputatul Ștefan Creangă	Lit. b) se va expune după cum urmează: „ b) declarația cu privire la faptul că, pe parcursul auditului s-au identificat informații eronate semnificative prezentate în raportul conducerii, indicînd natura acestora.”	Se acceptă
33	Art. 30 alin. (1) Auditorul și entitatea de audit au dreptul:	Deputatul Ștefan Creangă	La alin.(1) cuvintele „și entitatea de audit au” se substituie cu cuvîntul „are”	Se acceptă.
34	Art.30 alin.(2)	Grupul de experți în audit din cadrul ASEM	De adăugat cu punctul d) să sesizeze Consiliul și alte organe competente în cazul de dezacord cu	Nu se acceptă. Art.41 alin.(4) al proiectului de lege

	<p>Entitatea de audit are dreptul:</p> <p>a) să refuze efectuarea auditului, cu rezilierea contractului de audit, dacă entitatea auditată:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nu a prezentat documentele necesare în termenul solicitat ori a prezentat documente care conțin date incomplete sau eronate; 2) nu a eliminat impedimentele apărute în procesul auditului; 3) intervine în acțiunile auditorilor; <p>b) să aplice actualizările Codului etic, standardelor de audit, standardelor de control al calității, standardelor conexe pînă la acceptarea acestora conform modului stabilit în art. 35 alin. (1), cu înștiințarea ulterioară a</p>	<p>concluziile acordate la efectuarea controlului calității de către colaboratorii Consiliului.</p>	<p>prevede, că modul de efectuare a controlului extern al calității și de aplicare a măsurilor disciplinare este stabilit în Regulamentul privind controlul extern al calității auditului, aprobat de Consiliu.</p> <p>Totodată, menționăm, că propunerile prezentate se regăsesc actualmente în Regulamentul privind controlul extern al calității lucrărilor de audit, aprobat prin ordinul Ministrului finanțelor nr. 43 din 24.03.2014, care va fi ajustat ulterior de către Consiliu conform art. 51 alin. (5) al proiectului.</p>
--	--	---	---

35	<p>Consiliului privind data aplicării.</p> <p>Art.31 (1) Auditorul este obligat:</p> <p>e) să păstreze confidențialitatea informației aferente entității auditate și să nu o divulge persoanelor terțe, cu excepția divulgării în cadrul proceselor penale, civile și contravenționale;</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Norma art.31 alin.(1) lit.e) dublează conceptual norma art.22, motiv pentru care propune excluderea sa ca fiind inutilă.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 31 alin. (1) lit. e) se exclude.</p> <p>Totodată, lit. f) – h) devin corespunzător lit. e)-g).</p>
36	<p>Art.31 alin.(1) lit.f) Auditorul este obligat:</p> <p>f) în fiecare an, începând cu anul următor după anul înregistrării în Registrul public al auditorilor, să-și ridice nivelul de calificare urmând o instruire de durată a 40 ore academice pentru fiecare an calendaristic, cu excepția perioadei de suspendare a activității în baza art. 13 alin. (1) lit. a) și b), conform modului stabilit de Consiliu;</p> <p>Considerăm necesară această modificare deoarece din prevederile articolului nu este</p>	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Articolul 31. Obligațiile auditorului și entității de audit</p> <p>f) în fiecare an, începând cu anul următor după anul înregistrării în Registrul public al auditorilor, să-și ridice nivelul de calificare urmând o instruire de durată a 40 ore academice pentru fiecare an calendaristic, cu excepția perioadei de suspendare a activității în baza art. 13 alin. (1) lit. a) și b), conform modului stabilit de Consiliu;</p> <p>Considerăm necesară această modificare deoarece din prevederile articolului nu este</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La alin. (1) lit.f) cuvintele „în fiecare an,” se exclud, cuvântul „într-o” se substituie cu cuvântul „pe o”, după cuvântul „luni” se completează cu cuvântul „consecutive”.</p> <p>Totodată, comunicăm, că prevederile art. 31 alin.(1) lit.f) încep să curgă din momentul conferirii calificării profesionale a</p>

	<p>perioadă de 12 luni, cu excepția perioadei de suspendare a activității în baza art. 13 alin. (1) lit. a) și b), conform modului stabilit de Consiliu;</p>		<p>clar dacă 12 luni se referă la un an calendaristic sau nu.</p>	<p>auditorului cu înregistrarea concomitentă a acestuia în Registrul public al auditorilor. Prin urmare, pentru efectuarea instruirii profesionale continue se va lua în considerare perioada de 12 luni, dar nu anul calendaristic.</p>
37	<p>Art.31 (2) lit f) (2) Entitatea de audit este obligată: f) să discute cu entitatea auditată și comitetul de audit, după caz, amenințările privind nerespectarea cerinței de independență și măsurile aplicate pentru reducerea acestora, documentate în conformitate cu art. 25 alin. (1);</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La art.31 alin.(2) lit.f) cuvintele „art.25 alin.(1)” urmează a fi substituite cu „art.27 alin.(4)” .</p>	<p>Nu se acceptă. Conform, Standardelor Internaționale de Audit în discuție urmează a fi puse toate documentele care stau la baza efectuării misiunii de audit, nu doar cele ce țin de acceptarea sau continuarea auditului, prevăzute la art. 27 alin. (4).</p>
38	<p>Art. 31 alin. (2) lit.h)</p>	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM</p>	<p>Considerăm că prevederile art. 31 (2), h) sunt stipulate de alte acte legislative, iar o parte din prevederi intră sub incidența</p>	<p>Nu se acceptă. Sunt transpuse prevederile art. 30e al Directivei 2006/43/CE.</p>

	<p>Entitatea de audit este obligată:</p> <p>h) să informeze organele competente conform prevederilor legislației referitor la activitățile sau tranzacțiile suspecte, inclusiv fraudele, încălcările care au fost depistate la entitatea auditată;</p>		<p>principiului confidențialității, de aceea recomandăm eliminarea acestui punct.</p> <p>Dat fiind faptul că valoarea contractelor privind prestarea serviciilor de audit sunt diferite, ar fi echitabil pentru companiile de audit, dacă contribuțiile s-ar calcula ca un anumit procent din venitul din prestarea serviciilor de audit.</p>	
39	<p>Art.31 alin.(2) lit.i) Entitatea de audit este obligată:</p> <p>i) să achite:</p> <p>2) plata anuală pentru emiterea raportului auditorului;</p>	<p>Asociația auditorilor și de societăților de audit „AFAM”</p>	<p>Raportul de audit care a fost legal emis și aprobat de către organele de conducere a entității auditate ce urmează a remunera entitatea de audit. Astfel, în cazul când entitatea de audit/auditorul vor fi sancționați, iar raportul de audit va fi declarat de CSAA nul (nevalabil), plata nu va fi efectuată.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Controlul extern al calității auditului se efectuează de către Consiliu (atît la momentul actual, cît și pe viitor va fi respectată procedura), pe dosarele finale de audit întocmite pe fiecare entitate auditată pentru perioadele precedente perioadei de verificare. Astfel, onorariile de audit pentru rapoartele auditorului emise vor fi deja achitate de către entitățile auditate,</p>

				indiferent de faptul, dacă acestea vor fi declarate sau nu de către Consiliu ca necorespunzătoare cerințelor legislației în domeniul auditului. Prin urmare, entitatea de audit, urmează să-și onoreze obligațiunile privind plata anuală pentru raportul auditorului emis.
40	Art. 32 lit.c) Entitatea auditată are dreptul: c) să sesizeze Consiliul și alte organe competente în cazul depistării încălcărilor legislației comise de auditori.	Asociația auditorilor și societăților de audit „AFAM”, deputatul Ștefan Creangă	Să sesizeze Consiliul în cazul când auditorii/societatea de audit au încălcat SIA, Codul Etic, sau prevederile contractului de audit. În urma analizei demersului înaintat de entitatea auditată, Consiliul va emite o decizie de sancționare a societății de audit sau va restitui entității auditate în cazul când motivele invocate nu sunt pertinente, nu se referă la SIA, Codul Etic sau prevederile contractului de audit/scriorii de misiune.	Se acceptă. La art. 32 lit.c), după cuvîntul „legislației” se completează cu cuvintele „în domeniul auditului”.
41	Art. 33 Entitatea auditată este obligată: b) să nu intervină în acțiunile entității de	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului,	În contextul art.33 lit. b), semnalăm utilizarea limbajului impropriu stilului normativ, precum și nu este clară expresia „în scopul limitării aspectelor supuse auditului”.	Se acceptă. La art.33 lit.b), cuvintele „aspectelor supuse” se substituie cu cuvintele

42	<p>audit, ale auditorului în scopul limitării aspectelor supuse auditului;</p> <p>Art.34 Organul de reglementare în domeniul auditului în sectorul corporativ este Ministerul Finanțelor.</p>	<p>deputatul Ștefan Creangă</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La art. 34 propunem următoarea redacție: Autoritatea publică abilitată cu dreptul de a elabora acte normative în domeniul auditului este Ministerul Finanțelor.</p>	<p>„informației necesare pentru efectuarea”.</p> <p>Nu se acceptă. Atribuțiile Ministerului Finanțelor în domeniul auditului în sectorul corporativ, prevăzute la art. 35 alin. (2) al proiectului, nu se reduc numai la elaborarea actelor normative, dar și la reprezentarea intereselor Republicii Moldova în organizațiile internaționale în domeniul auditului; acordarea asistenței metodologice în domeniul auditului în sectorul corporativ; colaborarea cu Consiliul în activitatea de reglementare a auditului, inclusiv prin schimb reciproc de informații; avizarea proiectelor actelor</p>	
----	--	---	--	---	--

43	<p>Art.35 (1) Ministerul Finanțelor este responsabil de acceptarea, publicarea standardelor de audit, standardelor de control al calității, standardelor conexe și Codului etic în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și de plasarea acestora pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor. Standardele de audit, standardele de control al calității, standardele conexe și Codul etic se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova periodic, în funcție de volumul actualizărilor efectuate.</p> <p>(2) Ministerul Finanțelor are următoarele atribuții:</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La examinarea art.35 alin.(1) se vor lua în considerare normele Legii nr. 173 din 06.07.1994 privind modul de intrare în vigoare a actelor oficiale, potrivit căreia, actele oficiale se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, editat de Agenția Informațională de Stat “Moldpres”, motiv pentru care sugerăm reformularea alineatului.</p>	<p>normative elaborate de Consiliu.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Scopul Legii nr. 173 din 06.07.1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, este stabilirea autorității care editează Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, în Legea nr. 317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale și Legea nr. 780–XV din 27.12.2001 privind actele legislative se face referire numai la Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform art. 37 alin. (1) al proiectului, Consiliul este o</p>
----	---	---	--	---

	<p>e) avizează proiectele actelor normative elaborate de Consiliu.</p>		<p>potrivit căreia, Ministerul Finanțelor avizează proiectele actelor normative elaborate de Consiliu. Pentru a asigura aplicabilitatea atribuției de reglementare, Ministerului Finanțelor urmează să elaboreze actele normative în domeniul auditului, iar Consiliul va fi investit cu atribuția de avizare a acestora.</p>	<p>instituție publică autonomă, cu statut de persoană juridică, responsabilă pentru supravegherea publică a auditului. Prin urmare, Consiliul urmează să-și elaboreze și probe conform art. 37 alin. (3) lit. g) al proiectului actele normative în vederea exercitării funcției de supraveghere. Ministerul Finanțelor în calitate de organ de reglementare poate aviza proiectele actelor nominalizate, pentru a se expune dacă acestea nu contravin principiilor prevăzute de legislația în domeniul auditului.</p>
44	<p>Art.37 (1) Consiliul este o instituție publică autonomă, cu statut de persoană juridică,</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La art.37 alin.(1), luând în considerare art.1 al Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, autoritate publică este orice structură organizatorică sau</p>	<p>Nu se acceptă. Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public,</p>

	<p>responsabilă pentru supravegherea publică a auditului.</p>		<p>organ, instituite prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public. Pe cale de consecință, sugerăm substituirea cuvântului „instituție” cu cuvântul „autoritate”.</p>	<p>reglementează regimul general al funcției publice, statutul funcționarului public, raporturile juridice dintre funcționarii publici și autoritățile publice. Noțiunea de ”autoritate publică” este prevăzută în sensul legii menționate și nu poate fi definită în alt scop.</p> <p>Diferența între „institua publică” și „autoritatea publică” este una esențială și de concept. Autoritatea publică acționează în regim de putere publică și exercită prerogative care țin de administrația publică (centrală sau locală). Salariații autorităților publice sunt funcționari publici care au un statut prevăzut expres în Legea privind funcția publică și statutul funcționarului public și se salarizează</p>
--	---	--	---	--

	<p>Art. 37 (2) Consiliul dispune de buget autonom, conturi bancare în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor și își desfășoară activitatea în baza</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La art.37 alin.(2) pentru a se asigura concordanța proiectului cu legislația în vigoare, propunem următoarea redacție „Autoritatea are buget propriu, care se elaborează, se aprobă, se execută și se raportează în conformitate cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014.”</p>	<p>potrivit sistemului de salarizare al funcționarilor publici. În proiect este prevăzut un statut juridic diferit pentru Consiliu. Asta deoarece instituția publică nu acționează în regim de putere publică, poate activa în condiții de autofinanțare și salariații unei instituții publice nu sînt funcționari publici și nu sunt remunerați potrivit sistemului de salarizare al funcționarilor publici. Instituția publică nu este parte al administrației publice centrale sau locale.</p>
45				<p>Nu se acceptă. Actualmente conform Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit este o autoritate administrativă care este finanțată integral</p>

	<p>principiilor de autogestiune.</p>	<p>din contul bugetului de stat cu specialiști cu statut de funcționar public în cadrul aparatului permanent de lucru. Scopul proiectului constă în reorganizarea Consiliului existent, prin transformarea în Consiliul de supraveghere publică a auditului, care va fi succesorul de drepturi și obligațiuni, și care va activa pe baza principiilor de autogestiune, cu asigurarea majoritară a finanțării din partea profesiei.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>La art.37 alin.(3) lit.e) se completează în final cu cuvîntul „auditului”.</p> <p>Totodată, comunicăm, că sînt transpuse prevederile art. 29 al Directivei 2006/43/CE. Prin ”asigurarea calității</p>
		<p>Pentru claritatea exprimării, la alin.(3) lit.e) al aceluiași articol, sugerăm revederea textului, ori „asigurarea calității” nu exprimă pe deplin o idee de sine stătătoare.</p>
	<p>(3) Consiliul îndeplinește următoarele funcții: e) asigurarea calității;</p>	

	<p>g) elaborarea și aprobarea actelor normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică.</p>		<p>auditului” în sensul prevederilor proiectului, se subînțelege efectuarea controlului extern al calității lucrărilor de audit de către Consiliu în vederea constatării existenței și modului de aplicare a politicilor și procedurilor de control al calității auditului conform standardelor de audit la nivel de societate de audit, precum și la nivel de misiune de audit.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Legislația în vigoare, și anume, art. 5 și 6 ale Legii nr. 136 din 07.07.2017 cu privire la Guvern, prevăd funcțiile și atribuțiile Guvernului.</p> <p>Totodată, menționăm că la art. 37 alin. (3) sînt prevăzute funcțiile Consiliului, iar la alin. (4)</p>
--	--	--	---

				<p>sînt prevăzute atribuțiile Consiliului, care reies din funcții. Este dificil de menționat toate actele normative care vor fi necesar de elaborat de Consiliu.</p>
46	<p>Art. 37 alin. (5) Consiliul are dreptul de a delega organizațiilor profesionale din domeniul auditului funcția de control extern al calității auditului la membrii săi – entități de audit, care efectuează auditul la entități ce nu sînt de interes public.</p>	<p>Asociația auditorilor și societăților de audit „AFAM”, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Consiliul va delega asociațiilor profesionale în domeniul auditului care au activat legal pe teritoriul RM mai mult de 10 ani, au mai mult de 10 membri (auditori) și se angajează să respecte standardele, recomandările și cele mai bune practici în domeniul auditului emise de IFAC.</p>	<p>Se acceptă parțial. La art. 37 alin. (5) în final se completează cu sintagma „în modul stabilit de Regulamentul de activitate al Consiliului”. Totodată, comunicăm, că propunerile în cauză vor fi examinate pe parcurs de către Consiliu în procesul delegării funcției de control extern al calității auditului la membrii săi – entități de audit, care efectuează auditul la entități ce nu sînt de interes public. Nu se acceptă.</p>
		<p>Direcția generală juridică a</p>	<p>La art.37 alin.(5), considerăm judicioasă concretizarea aspectelor ce țin de</p>	

	<p>Secretariatului Parlamentului</p>	<p>posibilitatea asocierii auditorilor, precum și exercitarea din partea acesteia a controlului extern. Cu titlu comparativ, Legea nr.61/2007 oferă un cadru legal mai vast în cuprinsul art.18, acesta cuprinzând drepturile și obligațiile asociațiilor profesionale în domeniul auditului.</p>	<p>Scopul proiectului nu este reglementarea activității asociațiilor, care este prevăzută de Legea nr. 837-XIII din 17. 05.1996 cu privire la asociațiile obștești. Prin conținutul alin.(5) se expune posibilitatea delegării funcției de control extern al calității auditului la membrii organizației profesionale deja existente.</p>
<p>47</p>	<p>Asociația auditorilor și de societăților audit „AFAM”</p>	<p>Întrucât reprezentanții mediului de afaceri nu au cunoștințe profesionale în domeniul auditului ei sunt incompatibili cu această funcție, mai ales în cazul când se adoptă decizii de sancționare sau supraveghere a activității de audit. Prin urmare se propune a înlocui 2 reprezentanți ai mediului de afaceri cu 3 reprezentanți ai Asociațiilor profesionale de audit, care au activat legal mai mult de 10 ani pe teritoriul RM și au în calitate de membru mai mult de 10 auditori.</p>	<p>Nu se acceptă. Membrii Comitetului vor fi desemnați conform procedurilor stabilite în Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat de Guvern. Prin urmare, în calitate de reprezentanți ai mediului de afaceri pot fi și auditori nepracticieni, cu o vechime corespunzătoare în muncă, care la rîndul său</p>

<p>2 reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei, un reprezentant al Curții de Conturi, 2 reprezentanți ai mediului de afaceri și un reprezentant al mediului academic specializat în audit. Modul de desemnare și de activitate a membrilor Comitetului sînt stabilite de Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat de Guvern.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>La art.38 alin.(2) cuvântul „se aprobă” se va substitui cu cuvântul „se alege”.</p> <p>Alin. (2) se va expune după cum urmează: „(2) Componenta nominală a Comitetului se aprobă pe un termen de 3 ani conform procedurilor stabilite în Regulamentul de activitate al Consiliului. Acesta este format din 7 membri nepracticieni care posedă cunoștințe în domeniul economic sau juridic și are următoarea componență: 2 reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei, un reprezentant al Curții de Conturi, un reprezentant al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, un reprezentant al mediului de afaceri și un reprezentant al mediului academic specializat în audit. Modul de desemnare și de activitate a membrilor Comitetului</p>	<p>sunt membri ai asociațiilor profesionale.</p> <p>Se acceptă parțial, în redacția propusă de deputatul Ștefan Creangă.</p> <p>Se acceptă.</p>
---	---	--	---

	<p>(7) Directorul se numește pe o perioadă de 4 ani și mandatul său poate fi reînnoit o singură dată.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>sînt stabilite de Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat de Guvern.”</p> <p>La art.38 alin.(7), textul „mandatul său poate fi reînnoit” este impropriu limbajului normativ, motiv pentru care propunem următoarea redacție:</p> <p>„(7) Directorul este numit în funcție pentru un mandat de 4 ani, cu posibilitatea de a exercita două mandate consecutive”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 38 alin. (7) se expune în redacția: ”Directorul este numit în funcție pentru un mandat de 4 ani, cu posibilitatea de a exercita două mandate consecutive”.</p>
48	<p>Art.39. Finanțarea Consiliului (2) Sursele de finanțare și modul lor de utilizare se stabilesc prin bugetul de venituri și cheltuieli, care se aprobă de Guvern.</p>	<p>Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Alineatul se completează în final cu cuvintele: „pînă la data de 1 noiembrie pentru anul următor”</p>	<p>Se acceptă.</p>
49	<p>Art.39 alin. (3) Finanțarea Consiliului se asigură din: a) plata anuală în mărime de un salariu mediu lunar pe</p>	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM</p>	<p>Dat fiind faptul că valoarea contractelor privind prestarea serviciilor de audit sunt diferite, ar fi echitabil pentru companiile de audit, dacă contribuțiile s-ar calcula ca un anumit procent din venitul din prestarea serviciilor de audit.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Modelul de finanțare care este prevăzut în proiect a fost agreat cu profesia în cadrul meselor rotunde organizate, precum și conferinței din 31.10.2017.</p>

	<p>economie prognozat și aprobat anual de Guvern pentru raportul auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale la entitățile de interes public și entitățile mari ...</p>			<p>Totodată, menționăm, că s-a ținut cont și de valoarea contractelor de audit la stabilirea diferitor plăți în dependență de raportul auditorului emis pentru categoriile de entități auditate.</p>
50	<p>Art. 39 alin.(3) lit.b), c), d), e), f), g) Finanțarea Consiliului se asigură din:</p> <p>a) plata anuală în mărime de un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern pentru raportul auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale la entitățile de interes public și entitățile mari;</p>	Asociația auditorilor și de societăților audit „AFAM”	<p>„un salariu mediu” se propune a înlocui cu „două salarii medii pe economie”, argumentul constînd în faptul ca verificatorii din cadrul Consiliului vor efectua un număr vădit mai mare de proceduri la verificarea controlului calității lucrărilor de audit a entităților mari sau de interes public, unde documentația de audit este mult mai voluminoasă și are un număr mai mare de proceduri și probe de audit ce urmează a fi verificate.</p> <p>Întrucît costul serviciilor de audit financiar nu se majorează de la an la an, iar salariu mediu pe economie crește în fiecare an, la fel ca și numărul de auditori care vor achita</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Ministerul finanțelor susține propunerea, însă calculele prezentate în Analiza impactului de reglementare (AIR) la proiectul Legii privind auditul situațiilor financiare și transmise spre aprobare sînt efectuate reieșind din calculul unui salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat de Guvern. Decizia referitor la majorarea surselor de finanțare o ia parlamentul.</p>

<p>b) plata anuală în mărime de 0,2 din salariul mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern pentru raportul auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale la alte entități decât entitățile de interes public și entitățile mari supuse auditului obligatoriu și solicitat;</p> <p>c) plata anuală în mărime de 0,5 din salariul mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern pentru raportul auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare consolidate;</p> <p>d) plata în mărime de 0,2 din salariul mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de</p>	<p>Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>cotezații individuale, se propune a micșora cota la 0,1 de la 0,2; 0,5 .</p> <p>La alin. (3) lit. a), b), c) cuvântul „raportul” se substituie cu cuvintele „fiecare raport al” .</p>	<p>Se acceptă.</p>
--	---------------------------------	--	--------------------

	<p>Guvern pentru admiterea la probele scrise ale examenului pentru obținerea calificării profesionale a auditorului;</p> <p>e) cotizațiile anuale ale auditorilor în mărime de 0,1 din salariul mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern;</p> <p>f) cotizațiile anuale ale stagiarilor în mărime de 0,05 din salariul mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern;</p> <p>g) plata pentru recunoașterea certificatului internațional în domeniul contabilității și auditului în mărime de 0,1 din salariul mediu lunar pe economie</p>			
--	---	--	--	--

<p>51</p> <p>prognozat și aprobat anual de Guvern;</p> <p>Art. 39 alin.(4) Plățile cotizațiile prevăzute la alin. (3) se transferă în termenele stabilite la contul curent al Consiliului. Consiliul are dreptul unic de a utiliza mijloacele de pe contul său.</p>	<p>Asociația și auditorilor societăților de audit „AFAM”</p>	<p>Plățile auditorilor și societăților de audit urmează fi recunoscute deductibile în scopuri fiscale si se vor vira la conturile trezoreriale ale Ministerului Finanțelor care este organul de reglementare a auditului în sectorul corporativ, elaborează, aprobă și publică acte normative, acorda asistență metodologică și colaborează cu Consiliul în activitatea de reglementare a auditului. Este inadmisibilă situația de transfer a cotezațiilor către Consiliu care este și organul de control întrucât apare conflictul de interese. Astfel Consiliul nu va putea fi obiectiv la luarea deciziilor de sancționare sau suspendare a activității societăților de audit, căci odată cu sancționarea societățile nu vor mai vira cotezații sau vor fi descurajate în practicarea activității de audit.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Plățile entităților de audit prevăzute la art.39 alin.(4) al proiectului se vor recunoaște spre deducere conform art. 24 alin.(1) al Codului fiscal, care prevede, că se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.</p> <p>Totodată, menționăm, că art. 37 al proiectului prevede, că Consiliul este o instituție publică autonomă, cu statut de persoană juridică, responsabilă pentru supravegherea publică a auditului. Consiliul</p>
--	--	--	--

52	<p>Art.41 (1) Controlul extern al calității se efectuează de Consiliu, în scopul gestionării sistemului de asigurare a calității auditului, precum și în vederea constatării</p>	<p>Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Alin.(4) se va expune după cum urmează: „Plățile și cotizațiile prevăzute la alin. (3) se transferă în termenele stabilite prin actele normative ale Consiliului la contul curent al Consiliului. Consiliul are dreptul unic de a utiliza mijloacele de pe contul său. Soldul mijloacelor acumulate și neutilizate pe parcursul perioadei de gestiune rămâne disponibil pe contul Consiliului, pentru perioadele de gestiune următoare”</p>	<p>dispune de buget autonom, conturi bancare în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor și își desfășoară activitatea în baza principiilor de autogestiune. Se acceptă.</p>	
		<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM</p>	<p>În scopul alinierii la prevederile Directivei propunem următoarea redacție a articolului: Articolul 41. Controlul extern al calității Controlul extern al calității pentru auditul situațiilor financiare către entitățile de interes public se efectuează de Consiliu.</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 37 alin. (5) al proiectului prevede că Consiliul are dreptul de a delega organizațiilor profesionale din domeniul auditului funcția de control extern al calității auditului</p>	

	<p>existenței și a modului de aplicare a:</p> <p>a) politicilor și procedurilor de control al calității auditului la nivel de entitate de audit;</p> <p>b) politicilor și procedurilor de control al calității auditului la nivel de misiune de audit.</p>		<p>Controlul extern al calității pentru auditul situațiilor financiare pentru alte entități decât cele de interes public este delegat către asociațiile profesionale ale auditorilor, care activează mai mult de 10 ani. Consiliul are dreptul de a controla calitatea exercitării controlului extern de către asociațiile cel puțin o dată în trei ani. Practica aceasta e în Mare Britanie, USA și alte țări.</p>	<p>la membrii săi – entități de audit, care efectuează auditul la entități ce nu sînt de interes public. Condițiile delegării vor fi prevăzute la timpul potrivit de către Consiliu în actele normative corespunzătoare în vederea exercitării funcției de supraveghere elaborate și aprobate în modul stabilit.</p>
53	<p>Art.42 Tipurile de măsuri disciplinare și modul de aplicare</p>	<p>Grupul de experți în audit din cadrul ASEM</p>	<p>În opinia noastră nu există o transparență în ceea ce privește aplicarea sancțiunilor pentru încălcările săvârșite de auditori.</p> <p>Se recomandă de prezentat o listă a încălcărilor posibile la care se vor anexa tipul sancțiunilor prevăzute pentru fiecare, încălcare, astfel se va elimina interpretarea duală a sancțiunilor.</p>	<p>Nu se acceptă. Sunt transpuse prevederile art.30, 30a, 30b ale Directivei 2006/43/CE. Totodată, menționăm, că este imposibil de indicat toate încălcările și sancțiunile pentru fiecare tip de încălcare. Chiar dacă ar fi indicate, ar exista riscul că nu toate abaterile posibile de la legislația în domeniul auditului să fie reglementate și</p>

	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>În ceea ce privește norma art.42, considerăm adecvat substituirea cuvintelor „măsuri disciplinare” cu cuvintele „sanctiuni disciplinare”, în scopul conformării cu terminologia utilizată în art.206 al Codului muncii și art.58 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din textul proiectului de lege, la forma gramaticală corespunzătoare.</p>	<p>sanctionate. Auditorul, entitatea de audit trebuie să aibă certitudinea respectării stricte a legislației în domeniul auditului, precum și certitudinea faptului că în cazul nerespectării lor vor fi sancționați</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Măsurile disciplinare se vor aplica în sensul prevederilor proiectului de lege în partea ce ține de calitatea auditului efectuat, instruirea profesională anuală a auditorilor, organizarea activității entității de audit, precum și respectarea principiilor de etică profesională de către auditori și entitățile de audit.</p> <p>Mai mult ca atât, utilizarea noțiunii de „sanctiuni” cere</p>
--	---	---	---

	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Cu titlu de observație generală asupra art.42 considerăm judicioasă revederea poziționării acestor articole în cuprinsul Capitolului X RĂSPUNDREA AUDITORULUI, ENTITĂȚII DE AUDIT ȘI A ENTITĂȚII AUDITATE. În contextul observației expuse în avizul dat referitoare la art. 41, Secțiunea a 2-a a Capitolului VIII se va abroga.</p>	<p>un statut de organ constator pentru instituție, ceea ce nu reprezintă esența funcțională a acesteia.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 42 al proiectului este parte integrală a Capitolului VIII „Supravegherea auditului”, și urmează a fi menținute în capitolul dat.</p> <p>Totodată, art. 41 al proiectului transpune art. 29 al Directivei 2006/43/CE și stipulează modul de efectuare a controlului extern al calității de către Consiliu și este necesar de menținut în capitolul dat al proiectului.</p>	
54	<p>Art. 42 alin. (2) lit.d) Auditorilor și entităților de audit li se</p>	<p>Se propune un termen fix de 1 an de la data sancționării, deoarece perioada de 3 ani este un termen care poate influența decizia auditorului de a renunța la profesie,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Sunt transpuse prevederile art. 30a lit. c) al Directivei 2006/43/CE.</p>	

	<p>aplică următoarele măsuri disciplinare:</p> <p>d) suspendarea entității de audit sau a auditorului pentru efectuarea auditului pe o perioadă cuprinsă între 1 și 3 ani;</p>		<p>prin urmare efectul punitiv al legii devine incommensurabil în raport cu prejudiciul/ilegalitatea comisă de auditor sau entitatea de audit.</p>	<p>Totodată, menționăm, că de către Consiliu se va ține cont de prevederile art. 42 alin. (4) privind dreptul prezentării de către auditori, entitățile de audit a documentelor, probelor privind încălcările în curs de examinare pînă la emiterea deciziilor.</p>
55	<p>Art. 42 alin.(3) lit. b) Entităților de audit și auditorilor li se aplică măsuri disciplinare ca urmare a:</p> <p>b) comiterii încălcărilor în procesul efectuării auditului, inclusiv exprimarea unei opinii eronate în raportul auditorului;</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>La art.42 alin.(3) lit.b), textul „exprimarea unei opinii eronate în raportul auditorului” poate fi susceptibil interpretărilor și poate crea dificultăți în procesul de aplicare a legii, mai cu seamă că, în baza acesteia, urmează a fi aplicată sancțiunea disciplinară. Pe cale de consecință, propunem substituirea cu textul „lipsa probelor de audit care să poată susține concluziile în baza cărora a fost emisă opinia de audit.</p>	<p>Se acceptă. La art. 42, alin. (3) lit. b) se expune în redacția nouă cu respectarea terminologiei din SIA 500 ”Probe de audit”: „b) comiterii încălcărilor în procesul efectuării auditului, inclusiv lipsa probelor de audit pentru emiterea concluziilor pe care se bazează opinia auditorului”.</p>
56	<p>Art. 42 alin. (3) lit.d) Entităților de audit și auditorilor li se aplică</p>	<p>Asociația auditorilor și societăților de audit „AFAM”</p>	<p>Neachitarea plășilor obligatorii și a cotezașilor nu influențează calitatea serviciilor de audit, prin urmare sancțiunea urmează a fi exclusă din prezenta lege și</p>	<p>Nu se acceptă. Consiliul de supraveghere publică a auditului nu va avea calitatea de agent</p>

	<p>măsuri disciplinare ca urmare a:</p> <p>d) neachitării plăților și cotizațiilor stipulate la art. 39;</p>		<p>prevăzută în Codul Contravențional în mărime de 50 unități convenționale (1000 lei).</p>	<p>constator. Sistemul de măsuri disciplinare prevăzut în proiect este unul administrativ, care va fi aplicat membrilor profesiei de auditor și toate litigiile legate de acestea vor fi examinate în ordinea contenciosului administrativ.</p> <p>Cu titlu informativ:</p> <p>Sunt transpuse prevederile art. 30b și 30c ale Directivei 2006/43/CE.</p>
57	<p>Art.43 Contestarea și publicarea deciziilor Consiliului privind aplicarea măsurilor disciplinare</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Cu titlu de observație generală asupra art.43, considerăm judicioasă revederea poziționării acestor articole în cuprinsul Capitolului X RĂSPUNDEREA AUDITORULUI, ENTITĂȚII DE AUDIT ȘI A ENTITĂȚII AUDITATE. În contextul observației expuse în avizul dat referitoare la art. 41, Secțiunea a 2-a a Capitolului VIII se va abroga.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Art.. 43 al proiectului este parte integrală a Capitolului VIII „Supravegherea auditului”, și urmează a fi menținute în capitolul dat.</p> <p>Totodată, art. 41 al proiectului transpune art. 29 al Directivei 2006/43/CE și stipulează modul de efectuare a controlului extern al</p>

				calității de către Consiliu si este necesar de menținut în capitolul dat al proiectului.
58	<p>Art.44 Constituirea comitetului de audit</p>	<p>Banca Națională a Moldovei, Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Propun completarea art. 44 din proiectul Legii privind auditul situațiilor financiare cu un aliniat nou si anume, alin.(8), în următoarea redacție: „(8) Prevederile art.44 și 45 nu sunt aplicabile băncilor. Particularitățile constituirii, atribuțiile, funcțiile și responsabilitățile comitetului de audit la bănci și cerințele față de membrii acestora sunt stabilite în Legea privind activitatea băncilor nr.202/2017 și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise în aplicarea acesteia.”</p>	<p>Se acceptă. Ținând cont de tehnica legislativă comisia consideră oportun ca conținutul alineatului să facă parte nu din art.44 dar din art.45 cu nr.(2), iar alineatul unic al articolului 45 să devină alin.(1)</p>
59	<p>Art. 45</p> <p>e) verifică și monitorizează independența auditorilor, entitățile de audit, inclusiv prestarea serviciilor care nu sînt de interes public auditate;</p>	<p>Deputatul Ștefan Creangă</p>	<p>Lit. e) se va expune după cum urmează: „e) verifică și monitorizează independența auditorilor, entitățile de audit care efectuează auditul situațiilor financiare și/sau prestează servicii care nu sînt de interes public;”</p>	<p>Se acceptă.</p>

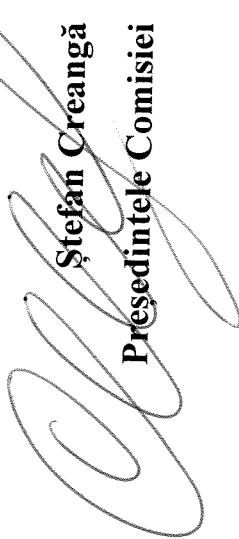
60	<p>Art.49 Prezenta lege transpune parțial Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și ale 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 157/87 din 9 iunie 2006.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La art.49, referitor la mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene, în temeiul pct.16 al Hotărârii Guvernului cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară nr. 1345 din 24.11.2006, inițiatorii proiectelor de acte normative care sînt supuse avizării obligatorii și transpun direct norme comunitare în dreptul intern vor introduce în proiectul respectiv, după partea introductivă, o mențiune din care să reiasă cu claritate actul comunitar care a fost preluat, după modelul următor:</p> <p>“Prezenta/prezentul (se menționează tipul actului normativ național) transpune (se menționează tipul actului normativ comunitar) nr. ___/___ privind _____, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. ___/___”.</p> <p>Totodată, îi temeiul art.30 lit.c) și d) din Legea nr. 780/2001, momentul transpunerii actelor comunitare necesită a fi specificat după clauza de adoptare a proiectului de lege, iar în dispoziții finale și tranzitorii, urmează a se specifica</p>	<p>Se acceptă. Conținutul art. 49 se introduce după partea introductivă a proiectului.</p>
----	--	---	---	--

61	<p>Art. 50</p> <p>(1) Prezentă lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2018.</p> <p>(2) Prevederile prezentei legi referitoare la activitatea Consiliului de supraveghere publică a auditului (art. 36-38) intră în vigoare de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea privind activitatea de audit nr. 61-XVI din 16 martie 2007 (replicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.72-75, art. 230), și modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor</p>	Deputatul Ștefan Creangă	<p>secțiunile/articolele/paragrafele (după caz) transpuse.</p> <p>La art.50:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alin.(1) anul „2018” se substituie cu „2019”; - alin.(2) cuvintele „publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se substituie cu sintagma „de 1 septembrie 2018”; - alin.(3) cuvintele „publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se substituie cu sintagma „de 1 septembrie 2018”; 	Se acceptă.
----	--	--------------------------	--	-------------

	<p>art. 31-34 referitoare la activitatea Consiliului de supraveghere a activității de audit, care se abrogă de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>				
62	<p>Art. 51 (2) Ministerul Finanțelor va transmite Consiliului de supraveghere publică a auditului de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova: a) în termen de 3 luni: 1) Registrul de stat al auditorilor și Registrul de stat al societăților de audit, auditorilor întreprinzători individuali;</p>	Deputatul Ștefan Creangă	<p>Propun următoarea redacție a alin.(2): „Ministerul Finanțelor va transmite Consiliului de supraveghere publică a auditului la data intrării în vigoare a prezentei legi: a) Registrul de stat al auditorilor și Registrul de stat al societăților de audit, auditorilor întreprinzători individuali; b) informații privind evidența stagiarilor în activitatea de audit; c) informații privind evidența pretendenților pentru admiterea la examenul de calificare.”</p>		

	<p>2) informații privind evidența stagiilor în activitatea de audit;</p> <p>b) în termen de 1 an, între sesiunile de examinare, informații privind evidența pretendenților pentru admiterea la examenul de calificare.</p>			
63	<p>Art.51</p> <p>(7) În termen de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru obținerea certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare și al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancară, persoanele susțin examene și primesc certificate de calificare corespunzătoare la</p>	Deputatul Ștefan Creangă	<p>Pentru o înțelegere mai bună La art.51 (după renumerotare art.50) alin. (7) se va expune după cum urmează: „Pe parcursul a 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru obținerea certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare și al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancară, auditorii susțin examene și primesc certificatele de calificare corespunzătoare la Banca Națională a Moldovei și la Comisia Națională a Pieței Financiare.”</p>	Se acceptă.

	Banca Națională a Moldovei și la Comisia Națională a Pieței Financiare numai după susținerea examenului și primirea certificatului de calificare al auditorului.			
--	--	--	--	--

Ștefan Creangă
Președintele Comisiei